

INTRODUCERE:

Pentru dezvoltarea locala a teritoriului aferent **Grupul de Acțiune Locală Ialomița Centrală Balaciu - Căzănești - Reviga**", implementarea abordării LEADER are a bază avantajele acestui tip de abordare, induse prin caracteristicile abordării în sine, anume: *implicarea actorilor locali in grupuri de acțiune locală, strategia locala de dezvoltare adecvata teritoriului; elaborarea și punerea in aplicare de "jos in sus" a acestei strategii locale, acțiuni integrate și multisectoriale, inovare, relaționare, cooperare*. Pornind de la cele prezentate mai sus și pe baza experienței implementării LEADER in perioada anterioara de programare, suntem conștienți că *strategiei de dezvoltare locale* propuse va aduce cu sine, valoare adăugată la nivelul teritoriului propus prin următoarele elemente: *strategia de dezvoltare locala propusa respectă caracterul unic al teritoriului desemnat; capacitatea instituțională se va crea și consolida la nivel local prin parteneriate locale, dezvoltau-se și utilizau-se resursele umane și know-how; se vor genera situații de câștig reciproc între părțile implicate și avantaje colaborative la nivelul comunităților din teritoriu; sunt identificate soluții locale integrate și creative pentru problemele manifestate la nivel local; aplicarea conceptului de inovare într-o maniera flexibila si adaptat specificului local; dezvoltarea identității locale; schimburi de experiență și bune practici inter-teritoriale și trans-naționale în special prin realizarea de proiecte de cooperare în cadrul sub-măsurii 19.3, PNDR 2014-2020.*

Strategia de Dezvoltare Locală, prezentată in cele ce urmează, a fost elaborata pe baza unei metodologii participative, in care procesele de analiza a caracteristicilor fundamentale ale teritoriului s-au corelat și susținut reciproc cu procesele de animare, mobilizare și consultare a actorilor locali in ceea ce privește aceste caracteristici, identificarea problemelor locale și a oportunităților / soluțiilor pentru rezolvarea acestora, strategia în sine fiind de fapt produsul analizei teritoriului și al consultărilor actorilor locali implicați in cadrul procesului de elaborare. **Teritoriul** vizat de strategie, cuprinde o suprafață de **1298,2 Kmp** și o populație totală de **55.811** locuitori de unde rezultă o densitate totală de **42,99 loc./Kmp**. În ceea ce privește principalele caracteristici care-l definesc, se poate afirma ca teritoriul vizat este **omogen**, fiind situat dispus în centrul Câmpiei Române, mai exact în Bărăganul Central, având continuitate dată de spațiul administrativ aferent celor 21 comune partenere (Județele Ialomița și Brăila), dispunând de o buna conectivitate externă și accesibilitate internă, datorită cailor rutiere și feroviare importante care-l străbat și înregistrând tendințe similare tuturor zonelor sale în ceea ce privește evoluția principalelor caracteristici economice, demografice, sociale, culturale sau instituționale și a nevoilor de intervenție pentru dezvoltare asociate acestor tendințe (conform Capitolului I). Astfel, situația locală se caracterizează printr-o economie cu potențial de creștere prin diversificare datorită unui număr important de firme active, cu o cifră de afaceri în creștere, interesului local pentru demararea unor noi activități și pentru dezvoltarea profesionala mai ales in rândul tinerilor, dar care la acest moment este bazată în special pe comerț și agricultură de semi/subzistență, o forță de munca lipsită de oportunități, cu un nivel scăzut de calificare, dependentă de activități agricole sezoniere pe fondul tendinței de îmbătrânire a populație și migrare a generației tinere. Agricultura locală, oferă premisele unui important potențial de dezvoltare, datorită suprafețelor locale arabile, numărului mare de exploatații locale cu potențial de asociere, existenței unor forme asociative (cooperative) locale, tradiției locale in ceea ce privește cultura mare, dar și creșterea animalelor sau legumicultura, existența forței de muncă active și a interesului pentru dezvoltare profesionala in domeniu și nu în ultimul rând a unei baze importante de mijloace de producție. În același timp se remarcă la acest moment un nivel scăzut de dezvoltare a activităților agricole locale, datorita in principal unui grad mare de fărâmițare a suprafețelor agricole, unor exploatații agricole

mici, necompetitive și lipsite de mijloace de producție eficiente, unui nivel scăzut de calificare a lucrătorilor în ferme dar mai ales a șefilor de exploatații locale și lipsei cooperării și asocierii / parteneriatelor dintre micii producători în scopul obținerii unor produse locale cu valoare adăugată, competitive accesului la piețe locale de desfacere. Din punct de vedere al principalelor aspecte sociale, teritoriul se încadrează în zona săracă (medie coeficient = 43,31), fapt care, pe fondul unei economii neperformante și a lipsei oportunităților în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, poate accentua fenomenele de risc social și excluziune socială și segregare, în special în ceea ce privește categoriile vulnerabile de populație, inclusiv populația de etnie rroma. La cele deja prezentate, se adaugă o infrastructură la scară mică încă neperformantă și furnizarea de servicii publice aferente, precum și o lipsă a unor servicii de bază adaptate nevoilor reale ale populației locale, în special în ceea ce privește structurile de asistență socială integrată, accesul la informații de interes public local, activități sociale, agrement etc, toate acestea afectând în mod direct atractivitatea teritoriului și calitatea vieții populației locale. De asemenea, teritoriul dispune de elemente naturale importante (situri Natura 2000) și un important potențial pentru dezvoltarea unor produse / practici / soluții prietenoase cu mediu și adaptate schimbărilor climatice.

Astfel, pornind aspectele menționate, implementarea LEADER prin **Strategia de Dezvoltare Locală** propusă vine în sprijinul provocărilor pe care teritoriul le întâmpină și a nevoilor de dezvoltare locală aferente, așa cum au fost acestea identificate la nivelul analizei diagnostic și SWOT, implementarea acesteia conducând la realizarea a două obiective de dezvoltare rurală UE : *„Favorizarea competitivității agriculturii locale“ și „Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“*. În acest scop, au fost selectate la nivelul strategiei nouă măsuri relevante, care în ordinea priorității pentru îndeplinirea nevoilor locale relevante, contribuie la realizarea obiectivelor și priorităților de dezvoltare rurală UE și a domeniilor de intervenție aferente. Strategia de Dezvoltare Locală propusă are un **caracter integrat** bazat pe faptul că măsurile de investiții selectate se adresează în același timp rezolvării unor nevoi de dezvoltare locală de natură multisectorială într-o manieră unitară (în cadrul aceluiași demers strategic), complementară (măsurile au caracter complementar conform precizărilor din Capitolul V) și nu în ultimul rând sinergică (mai multe Măsuri selectate contribuind la realizarea unei priorități). **Caracterul inovator** al Strategiei rezidă din selectarea unor măsuri sau operațiuni ale acestora menite a rezolva nevoi locale specifice într-o manieră inovativă (servicii de bază pentru transparentizarea deciziei publice, stimularea asocierii/cooperării și accesului pe piața a micilor producători locali, asistență socială integrată și incluziune socială etc.). Pentru implementarea strategiei pe baza unui management eficient **structura organizatorică a GAL** va fi următoarea: **Adunarea Generală, Consiliul Director, Cenzor, Comitet de selecție al proiectelor/Comisie de Soluționare a Contestațiilor, Aparat administrativ (un manager / director, un responsabil financiar - contabil, doi experți evaluatori de proiecte, un expert monitorizare, evaluare și control al proiectelor**. În scopul consolidării intervențiilor pentru dezvoltarea locală durabilă propuse la nivelul strategiei și pentru realizarea cu succes a obiectivelor acesteia, GAL Ialomita Centrala Balaciu-Cazanesti-Reviga își propune și realizarea unor proiecte de cooperare, prin accesarea sub-măsurii **19.3 - „Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale Grupului de Acțiune Locală”**, **PNDR 2014-2020**.

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

Amplasare geografică - dispus în centrul Câmpiei Române, mai exact în Bărăganul Central, teritoriul se află la o distanță medie de 60 km față de Orașul Slobozia. Situat în Regiunea de Dezvoltare Sud-Muntenia, teritoriul se poziționează în partea central-estica a Județului Ialomița a Județului Ialomița, incluzând 20 unități administrativ teritoriale din Ialomița (comunele: Albești, Andrășești, Balaciu, Buești, Ciochina, Cocora, Colelia, Gheorghe Doja, Grindu, Grivița, Miloșești, Munteni-Buzău, Perieți, Reviga, Sălcioara, Sărățeni, Sfântu Gheorghe, Traian, și orașele Amara și Căzănești) și o unitate teritorială în județul Brăila (Comuna Roșiori). Dintre UAT-urile componente, comunele Albești, Buești, Perieți și orașul Amara nu au mai făcut parte dintr-un teritoriu LEADER și în consecință nu au mai primit finanțare de acest tip. **Suprafața totală** a teritoriului este de **1298,2 Kmp** preponderent fiind dispusă în mediul rural (doar 9,60% reprezintă suprafața dispusă în mediul urban). Fiind dispus în centrul Câmpiei Române, mai exact în Bărăganul Central, teritoriul se află la o distanță medie de 60 km față de Orașul Slobozia. Acesta dispune de o bună **conectivitate și accesibilitate**, datorită principalelor cai rutiere care-l străbat (DN 2A, DN 2C, DJ 102H, DJ 201, DJ 201B, DJ 203B, DJ 203E, DJ 203F, DJ 211, DJ 306, DJ 306A) și a căilor ferate Țândărei - Slobozia - Urziceni, Urziceni - Slobozia. Buna conectivitate cu exteriorul, alături de accesibilitatea internă, reprezintă una dintre importanțele premise de dezvoltare locală, acestea înlesnind accesul producătorilor și produselor locale la principalele piețe de desfacere externe și la centrele de dezvoltare și asigurând fluxul și potențialul de cooperare al acestora în cadrul teritoriului. La acestea se poate adăuga distanța relativ mică față de Orașul Slobozia - pol de dezvoltare economică și socială locală și capitala - București, precum și integrarea Orașelor Amara și Căzănești în structura teritoriului, toate acestea putându-se constitui în adevărați catalizatori ai dezvoltării locale. **Mediul**¹ la nivel local se remarcă printr-o varietate însemnată a elementelor naturale importante constând în principal din arii naturale protejate Natura 2000. Astfel, la nivel local se regăsesc zone Natura 2000 la nivelul sitului - Coridorul Ialomiței - ROSCI0290, însumând o suprafață totală de 42,19 Kmp (comunele: Albești, Andrășești, Balaciu, Buești, Ciochina, Munteni-Buzău, Perieți, Sălcioara și orașul Căzănești). Din punct de vedere **climatic**, teritoriul se încadrează în zona temperat-continentală, caracterizându-se printr-un regim termic moderat.

Populația locală² însumează un număr total de 55.811 locuitori (din care 19,02% urban) cu o densitate de 42,99 locuitori/Kmp. Analizând structura populației locale pe **grupe de vârstă**, se observă că în ultimii 4 ani predomină populația activă (35-44 ani) cu o ușoară tendință de scădere în anul 2014 comparativ cu 2011. Populația în căutare de oportunități, respectiv cea cu vârsta cuprinsă între 25-29 ani aflată în creștere reprezintă un factor pozitiv din perspectiva dezvoltării locale. Tendința de îmbătrânire a populației locale și de migrație a tinerilor este relevată pe de o parte de ponderea mare a populației de peste 64 ani, care evoluează constant în ultimii ani (12.584 în 2011 la 11 962 în 2014) și evoluția negativă a grupei de vârstă 20 - 24 ani (4.413 în 2011 - 3.585 în 2014). Acest fapt este întărit și de analiza comparativă natalitate / mortalitate la nivel local, de unde rezultă că atât numărul nașterilor cât și cel al deceselor înregistrează o evoluție constant descendentă în ultimii ani, numărul deceselor fiind întotdeauna mai mare decât cel al nașterilor (519 născuți vii / 972 decedați în 2011, 495 născuți vii/991 decedați în 2012, 453 născuți vii/954 decedați în 2013). Tendința de migrație a populației locale și în special a tinerilor este evidențiată și de analiza stabilirilor versus plecărilor cu reședința la nivelul teritoriului, ambele variabile având o evoluție constantă în ultimii ani, dar volumul plecărilor cu reședința fiind întotdeauna

¹ Conform Anexei la Ghidul Solicitantului 19.2 - Lista zonelor naturale și lista ariilor protejate.

² Conform analiza date statistice INS Ialomița

superior stabilirilor (199 stabiliri cu reședința/525 plecări cu reședința în 2011, 200 stabiliri cu reședința/505 plecări cu reședința în 2012, 551 plecări cu reședința/228 stabiliri cu reședința în anul 2013, 224 stabiliri cu reședința/526 plecări în 2014). În ceea ce privește evoluția plecărilor și stabilirilor cu domiciliul la nivel local, înregistrăm o evoluție constantă a acestor variabile în ultimii ani și un echilibru relativ, ceea ce duce la concluzia că populația tânără părăsește teritoriul mai întâi cu reședința în căutare de oportunități sau pentru studii. În ceea ce privește **etnia rroma**³, principala etnie în rândul populației locale, se remarcă o prezență constantă la nivel teritorial, însumând un număr total de 1.447 persoane (aprox. 2,59% din total populație), dispuse în toate localitățile componente, cu excepția comunelor Albești, Buești, Gheorghe Doja și Sfântu Gheorghe, cea mai numeroasă prezenta înregistrându-se în comunele: Traian (520 persoane) și Andrășești (132 persoane) și în orașul Căzănești (433 persoane).

Economia locală⁴ a înregistrat în perioada 2011 - 2013 o creștere de aproximativ 25,5%, de la o cifră de afaceri a întreprinderilor active în anul 2011 de 505.873.541 lei la o cifră de afaceri de 678.988.915 lei în anul 2013. În ceea ce privește numărul de întreprinderi active din cadrul teritoriului vizat se constată o creștere a acestora (478 de întreprinderi active în anul 2011 la 522 în anul 2012 și 527 în anul 2013), observându-se o ușoară stagnare a acestui număr în ultimii doi ani. În ceea ce privește numărul întreprinderilor nou create, evoluția întreprinderilor la nivelul teritoriului se caracterizează printr-un parcurs fluctuant, dat de faptul că în ultimii trei ani aproape s-a triplat numărul întreprinderilor închise (decedate). În timp ce în anul 2011 au fost închise 40 de întreprinderi, în anul 2013 numărul întreprinderilor închise a ajuns la 137, în același timp, numărul întreprinderilor nou create reușește să compenseze în mică măsură acest trend descendent, altfel spus, dacă în perioada 2011-2013 numărul întreprinderilor nou înființate a fost de 270, cel al celor închise/decedate a fost de 234. Cu toate acestea, dacă vom compara situația existentă la nivelul anului 2013 în ceea ce privește raportul întreprinderilor nou create comparat cu cel al întreprinderilor închise se observă un trend negativ (înființate - 66 întreprinderi noi și închise 137), numărul întreprinderilor nou create a crescut fără însă a compensa numărul celor închise (473 închise/430 deschise noi, între 2011 și 2013). În același timp se remarcă o evoluție relativ pozitivă a întreprinderilor active locale și a celor non-comerț active (586 total active în 2011 la 684 în 2013 și de la 320 non-comerț active în 2011 la 403 în 2013). În ceea ce privește numărul de întreprinderi/1000 locuitori se observă faptul că pe teritoriul vizat există 9,44 întreprinderi/1000 loc, cu 0,20 % mai puțin decât media la nivel național înregistrată la sfârșitul anului 2015 (9,64 întreprinderi/1000 locuitori). Acest trend descendent se transpune și în ceea ce privește **forța de muncă** la nivel local caracterizată prin tendința de scădere a numărului total mediu de salariaților (3.447 în anul 2011, la 3.350 în 2014). În ceea ce privește numărul mediu al salariaților în cadrul întreprinderilor active trendul este crescător (2.402 în anul 2011, la 2.648 în 2013), același trend păstrându-se și în cazul numărului mediu de salariați din întreprinderile non-comerț active (de la 1.733 în 2011 la 1.893 în 2013). Din perspectiva sectoarelor care predomină la nivel local, după numărul mediu de salariați, se remarcă sectorul terțiar (activități în special legate de comerț, investigații și protecție, transporturi sau restaurante etc), prin faptul că deține un număr de 43% din numărul total de salariați, urmat de sectorul secundar (construcții, fabricare îmbrăcăminte, autovehicule, mașini și echipamente, produse de cauciuc și mase plastice etc.), cu 25% din numărul total de angajați, în timp ce sectorul primar deține 32% din

³ Conform Listei cu populația stabilă după etnie RPL 2011, Anexa la Ghidul Solicitantului 19.2

⁴ Conform analiza date statistice INS Ialomița și INS Brăila și date Recensământul General Agricol - anul 2010, Județul Ialomița.

numărul total de angajați. În ceea ce privește **ocuparea forței de muncă** în funcție de activitatea economică, în anul 2011 cel mai mare număr mediu de salariați se înregistrează în domeniul serviciilor, 1.047 salariați, urmat de sectorul agricultură cu 786 de salariați, sectorul industrie 610 salariați și silvicultură cu 10 salariați. În ceea ce privește **șomajul** la nivel local, se remarcă tendința de creștere a numărului de șomeri înregistrați la nivel teritorial (de la 2.10 în 2011, la 2.334 în 2014 și 2.418 în 2015). Din analiza structurii pe sexe a șomerilor înregistrați la nivel local în ultimii ani, se remarcă ponderea crescută a bărbaților în rândul acestora (61% în anul 2015). Deși teritoriul deține un potențial important, mai ales prin caracteristicile fizico-geografice dar și prin zestrea de patrimoniu material și imaterial de care dispune, **turismul** la nivel local este reprezentativ doar în localitatea Amara, fiind bazat pe 4 hoteluri, 1 camping, 1 motel și 1 casuță turistică, două pensiuni agroturistice și o pensiune turistică, toate însumând un număr de 9 structuri de primire turistică. În acest context se înregistrează la nivel local o regresie semnificativă a numărului de înoptări în structurile de primire turistică de la 186.480 înoptări la nivelul anului 2011 la 150.991 de înoptări în anul 2014.

Agricultura locală⁵ constituie un potențial deosebit și o importantă premisă de dezvoltare a teritoriului. Din punct de vedere structural, sectorul se caracterizează prin existența unor **exploatații mici de semi subzistență, fără personalitate juridică**, care dețin suprafețe mici și fragmentate, fapt care implică o producție scăzută și lipsa de competitivitate și orientare către piața a acestora. Astfel, din 19.352 exploatații agricole locale, după suprafața totală, domina cele care dețin între 0,1-0,3 ha (44,23%), urmate de cele care dețin sub 0,1 (20,68%) și cele care dețin între 2 - 5 ha (8,23%). Numărul exploatațiilor care dețin o suprafața totală între 10 și 50 ha reprezintă doar 1,88 % din totalul exploatațiilor locale iar cel al exploatațiilor care dețin peste 50 Ha reprezintă doar 1,32 % din total. Din totalul exploatațiilor care au utilizat suprafețe agricole sau care dețin efective de animale (19.868), cea mai mare parte sunt cele mixte cu suprafața agricolă utilizată și efective de animale (81,74%). După modul de utilizare a suprafeței agricole utilizate, predomină terenul arabil (91,39%), urmat de pășuni (6,04%), păduri (2,82%), vii și pepiniere viticole (1,41%). În ceea ce privește exploatațiile locale după tipurile de culturi, predomină cele care cultivă cereale boabe (58 343.16 ha din care 55,35% grâu comun și grâu spelt și 32,69% porumb, 11,35% orz și orzoaică), urmate de cele cu suprafața cultivată cu plante oleaginoase (38 067,93 ha din care 54,74 % cultivată cu rapiță, 45,20% cultivată cu floarea soarelui iar restul de 0,06 % cu soia boabe și alte culturi oleaginoase. În ceea ce privește suprafața cultivată cu legume, pepeni și căpșuni acestea sunt cultivate pe o suprafață de 1.986,98 ha, iar suprafața pentru plante leguminoase pentru boabe este de 1.431,18 ha. După efectivele de animale deținute, la nivel local predomină exploatațiile agricole cu personalitate juridică care dețin porcine (72 256 capete), urmate de cele care dețin ovine (45 946 capete), caprine 11 503 capete, iar 7 749 dețin bovine. În ceea ce privește efectivele de păsări în cadrul exploatațiilor agricole cu personalitate juridică (capete) existente în momentul de față pe teritoriul GAL-ului, acestea se ridică la 1.387.722 capete. În ceea ce privește. Din perspectiva **mijloacelor de producție** utilizate în activitățile agricole locale, după tipul mașinilor și al echipamentelor preponderent utilizate, se remarcă faptul că cele mai multe exploatații locale utilizează tractoarele (6.627 exploatații), plugurile pentru tractoare (6.340 exploatații), grapele mecanice (4.075) și semănătorile cu tracțiune mecanică (5.418 exploatații). Din perspectiva numărului exploatațiilor care dețin în proprietate și utilizează utilaje și echipamente agricole, situația se modifică în sensul în care numărul acestor exploatații este extrem de

---

⁵ Analiza realizată pe baza datelor Recensământului General Agricol - 2010, Județul Ialomița și INS Ialomița și INS Brăila.

mic in comparație cu cele prezentate anterior, fapt ce releva nevoia accentuata a exploatațiilor locale pentru utilaje si echipamente. Astfel, doar 659 ferme dețin în proprietate și utilizează tractoare, doar 592 de exploatații dețin pluguri pentru tractoare, doar 105 exploatații dețin motocosoare și doar 324 dețin grape mecanice. Nevoia pentru modernizarea exploatațiilor locale in ceea ce privește alte mașini și echipamente agricole este întărită și de numărul mic al acestora la nivel local - 1.623 alte mașini si echipamente. După **forma de organizare** a exploatațiilor agricole locale, din totalul de 19.868 exploatații, doar 151 aveau personalitate juridică la nivelul anului 2010 (RGA 2010). Dintre acestea, 19.717 implică persoane care au lucrat în agricultură, doar 61 dintre acestea fiind de tip P.F.A sau I.I., restul fiind simple exploatații agricole individuale. În ceea ce privește **forța de munca in agricultura**, se remarca la nivel local un număr total de 37.196 persoane care au lucrat in sector, din care doar 1.375 au lucrat in exploatații cu personalitate juridica - societăți cu capital majoritar privat. După **nivelul de instruire al șefilor de exploatații** agricole locale, se remarca faptul ca din 19.717 exploatații fără personalitate juridica locală, doar 1 persoană, șef de exploatație a participat la un curs de instruire profesională în ultimele 12 luni, lucru valabil și în cazul celor 151 de exploatații agricole cu personalitate juridică, unde tot o singură persoana - șef de exploatație agricolă a participat la cursuri de instruire profesională în ultimele 12 luni. In ceea ce privește forța de munca din agricultura locala pe **grupe de vârstă**, se remarca un echilibru între populația activa cu vârsta între 25-54 ani (48%) si populația de cu vârsta între 55-64 ani si peste 65 (46%), ceea ce implica faptul ca in teritoriu exista forța de munca in căutare de oportunități, care poate echilibra tendința de îmbătrânire locala (la nivel local domina grupa de peste 65 ani -25% din total populație care a lucrat in sector), fapt ce impune crearea de noi locuri de munca in sector. In ceea ce privește populația care a lucrat in agricultura de sex masculin, se remarca faptul ca predomina grupele de vârstă active cuprinse între 25 si 54 ani (grupa 35-44 fiind dominanta), deși numărul populație peste 65 de ani rămâne crescut. În rândul populație de sex feminin care a lucrat in agricultura grupa dominanta este ce de peste 65 ani (6.690 persoane). Caracterul secundar al ocupării in activitățile agricole este dat de faptul ca din totalul persoanelor care au lucrat in agricultura, cea mai mare parte a alocat acestei activități doar un interval cuprins între 0-25% din timpul lucrat (79% din total populație).

Organizarea instituționala si sociala la nivelul teritoriului⁶ are la baza cele 21 unități administrativ teritoriale componente cu rol de coordonare administrativă a localităților componente si de furnizare și asigurare a principalelor servicii publice necesare susținerii calității vieții la nivel local. În acest sens, din analiza modului in care se alocă cheltuieli de la bugetele locale pentru **asistență sociala**, se remarca faptul că 50% din bugetul alocat se adresează cheltuielilor pentru asistența socială pe tipuri de ajutoare sociale, 46% se adresează salariilor asistenților personali și indemnizații acordate persoanelor cu handicap, 3% pentru cheltuieli de personal, hrana pentru cantine de ajutor social si creșe sau ajutoare pentru încălzire, iar 1% cheltuielilor pe ajutoare de urgență - acordate ocazional pentru persoane fără venituri, fără adăpost etc. De asemenea, numărul dosarelor pentru persoanele beneficiare de venit minim garantat prin Legea 416/2001 este de 1.345, numărul dosarelor Legii 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei este de 1.821, numărul dosarelor OUG 70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece este de 1.345, iar numărul de dosare al Legii 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap este de 1.343. Acest fapt, releva totala dependenta a acestor categorii aflate in risc de bugetele locale. În ceea ce privește analiza situației personalului

---

⁶ Analiza realizata pe baza datelor furnizate de INS Ialomița și INS Brăila și a datelor furnizate de primăriile comunelor partenere GAL.

medical, se observă o scădere a medicilor ce lucrează în domeniul public (23 medici în 2011, 20 în 2014) și o creștere în rândul medicilor ce lucrează în domeniul privat (5 medici în 2011, 7 în 2014). În ceea ce privește numărul medicilor de familie ce lucrează în domeniul public, reiese o tendință de scădere, (23 medici de familie în 2011, 22 medici în 2012, pentru ca în 2013-2014 să activeze 20 medici de familie). În ceea ce privește numărul de personal sanitar mediu, reiese faptul că, personalul aflat în domeniul public se află într-o ușoară scădere (35 în 2011, 31 în 2014) ceea ce determină creșterea numărului de personal sanitar mediu care activează în domeniul privat (36 în 2011, 45 în 2014). Din punct de vedere al unităților medicale se poate observa o tendință negativă - din totalul de 21 de UAT-uri numai în 4 dintre acestea se regăsesc dispensare medicale. De remarcat este faptul că, în anul 2013 a fost deschis un dispensar în comuna Sărățeni, dar a funcționat numai 1 an. Cabinetele de familie cunosc o tendință în scădere (23 de cabinete sistem public în 2011, 19 cabinete în 2014). În domeniul privat, în anul 2013 s-au înființat 2 dintre aceste cabinete medicale. Cabinetele stomatologice din proprietate publică se află la nivel constant - 4 cabinete. Un singur laborator de tehnică dentară se află în teritoriul vizat. Se remarcă faptul că în privința cabinetelor medicale de specialitate, sub proprietate publică se găsește numai 1 cabinet în comuna Miloșești înființat în 2014, iar sub proprietate privată, există 3 astfel de cabinete în orașul Amara de-a lungul celor 4 ani (2011-2014). Farmaciile sunt numai de natură privată (8 farmacii în 2011, 9 farmacii între 2012-2014). Punctele farmaceutice în proprietate privată se află sub tendință de creștere (6 puncte în 2013, 9 în 2014). Situația negativă a **culturii locale** reiese prin simpla analiza a evoluției stării bibliotecilor la nivel local, în privința infrastructurii aferente (39 biblioteci în 2011, 36 în 2014), alături de scăderea personalului angajat în biblioteci și de cititorii activi. De asemenea, **învățământul local** evoluează într-un trend descendent, în condițiile în care principalele structuri și infrastructuri aferente rămân constante în ultimii ani (17-18 unități de învățământ între 2011-2014), se observă o scădere a populației școlare (6.652 copii în 2011, iar în 2014 cu 500 persoane mai puțin). De asemenea, evoluția personalului didactic este în scădere (în 2011 - 471 cadre didactice, în 2014 - 435). În ceea ce privește situația dotărilor din unitățile școlare, numărul sălilor de clasă, al laboratoarelor și atelierelor școlare se află în ușoară scădere. Numărul PC-urilor achiziționate în cadrul unităților școlare este în scădere (2011 - 599 PC-uri, în 2014 - 499 PC-uri). Contrar situației dotărilor și amenajării spațiului pentru studiu, s-a înregistrat o tendință ascendentă a numărului absolvenților pe teritoriul GAL (în 2011 - 489 absolvenți, în 2012 - 555 absolvenți și în 2014 - 604 absolvenți). Analizând **rata sărăciei**⁷ la nivel local se remarcă faptul că teritoriul se încadrează în zona săracă (medie coeficient = 43,31), cu toate acestea comuna Perieți (IDUL 52,27) nu se încadrează în zona de sărăcie.

Patrimoniul local⁸ se remarcă printr-o mare varietate și bogăție atât în ceea ce privește resursele naturale (de ex: balneare) cât și de patrimoniu (tradiții, obiceiuri, clădiri și arhitectura etc), cu o dispunere a acestora omogenă la nivel local și constituie o bază de dezvoltare locală, inclusiv a turismului local asociat acestuia.

CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului:

Parteneriatul constituit sub denumirea "**Asociația Grupul de Acțiune Locală Ialomița Centrală Balaciu - Căzănești - Reviga**" - reprezintă un teritoriu de tip **LEADER**, care din punct de vedere administrativ acoperă 21 localități din județele Ialomița/Brăila (orașul Amara, orașul Căzănești, comunele Albești, Andrășești, Balaciu, Buești, Ciochina, Cocora,

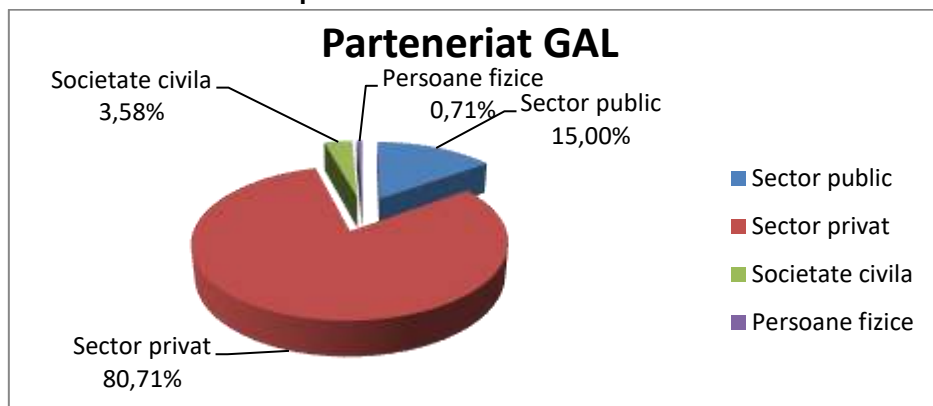
⁷ Conform Listei U.A.T. cu IDUL corespunzătoare, anexa la Ghidul Solicitantului pentru 19.2;

⁸ Conform datelor furnizate de INS Ialomița și INS Brăila

Colelia, Gheorghe Doja, Grindu, Grivița, Miloșești, Munteni Buzău, Reviga, Perieți, Sălcioara, Sărățeni, Sfântu Gheorghe - județul Ialomița și comuna Roșiori, județul Brăila).

Din totalul celor **140 membrii parteneri**, reprezentarea sectoarelor de interes local se prezintă după cum urmează:

- **Sectorul public** - **21 autorități publice locale**,
- **Sectorul privat** - **113 parteneri privați** (constituiți sub diferite forme de organizare - forme asociative, SRL-uri, II/IF/PFA, profesii liberale),
- **Societatea civilă** - **5 parteneri** (organizații non-guvernamentale),
- **Persoane fizice relevante** - **1 partener**.

Parteneriatul mai sus descris a fost creat pe premisele faptului că o parte a teritoriului definit (21 localități) a beneficiat de experiența implementării **Axei IV LEADER** în perioada de programare **2007 - 2013** și pe constatarea practică că o asemenea experiență poate influența în mod benefic viața oamenilor din zonele rurale, oferind comunităților o parte din instrumentele necesare pentru a juca un rol activ în modelarea propriului viitor. Astfel, în condițiile oportunităților de finanțare aferente perioadei de programare 2014 - 2020 parteneriatul și implicit teritoriul aferent și-a reconfirmat implicarea în dezvoltarea locală atrăgând în acest proces alte **4 noi localități (Albești, Amara, Buești, Perieți)**.

În cadrul abordării tip **LEADER** partenerii au ales să-și manifeste disponibilitatea de a-și aduce aportul la dezvoltarea echilibrată și durabilă a teritoriului printr-o abordare de jos în sus, bazată pe implicarea tuturor actorilor locali relevanți, astfel încât să-și valorifice potențialul la maximum și să depășească dificultățile pe care le-ar putea întâmpina.

Parteneriatul este reprezentat preponderent de **sectoarele privat/societate civilă (85%)**, deși implicarea sectorului public a fost o condiție esențială pentru succesul acestuia bazată pe eficacitatea structurilor administrative locale care și-au asumat rolul de parteneri capabili să asigure un cadru comun și fertil pentru interesele private și să susțină permanent implementarea proiectelor de tip LEADER. **Sectorul public** își manifestă în continuare interesul pentru dezvoltarea teritoriului prin implicarea activă în sprijinirea tuturor acțiunilor legate de implementarea unei strategii locale al cărei scop este îmbunătățirea calității vieții la nivel local. În acest sens, partenerii publici și-au arătat disponibilitatea de a susține logistic aparatul administrativ GAL prin facilitarea transmiterii informațiilor către comunitate, prin punerea la dispoziție a unor spații adecvate pentru derularea activităților, prin atragerea unor fonduri care să răspundă rezolvării unor probleme punctuale ale localităților partenere. Un rol extrem de important revine **sectorului privat**, mai cu seamă atunci când ținta este obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate și durabile datorită și aceasta datorită importanței și a efectelor sale multiplicatoare asupra economiei și a forței de muncă. La nivelul teritoriului, partenerii din sectorul privat se implică în mod activ în dezvoltarea zonei în procesul comun de luare a deciziilor printr-o interacțiune permanentă cu ceilalți parteneri, în cadrul proceselor de identificare și analiză a nevoilor locale și de

planificare a implementării activităților comune (inclusiv în ceea ce privește alocare de resurse: timp, capital uman/material, diverse facilități). În acest sens, partenerii privați au înțeles că pot folosi oportunitățile financiare disponibile prin programul LEADER pentru dezvoltarea economiei locale, creșterea numărului de locuri de muncă și a veniturilor populației locale, aducând astfel plus valoare la nivelul teritoriului. Implicarea sectorului privat în dezvoltarea teritoriului vizează în același timp și încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură, promovarea organizării lațului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură, promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și a unei dezvoltări economice echilibrate la nivelul teritoriului de tip LEADER, mai cu seamă că la nivelul teritoriului există forme asociative care vizează sectorul agricol (societăți agricole / cooperative agricole) care și-au manifestat interesul și implicarea în dezvoltarea sectoarelor reprezentate (asociere). **Societatea civilă** reprezentată la nivelul parteneriatului prin 7 organizații nonguvernamentale, însumând 5% din total parteneri, vizează prin activitatea lor diferite domenii de interes, iar implicarea societății civile în procesul dezvoltării teritoriului a apărut ca o consecință firească pentru evoluția și dezvoltarea economică, social-culturală a teritoriului. Reprezentanții societății civile sunt implicați în viața comunităților locale și au experiență în desfășurarea activităților specifice, fapt ce-i face să fie parteneri viabili și activi în funcționarea parteneriatului. Activitățile acestor parteneri au obiecte de activitate în concordanță cu specificul teritoriului: sprijinirea dezvoltării locale, regionale și naționale, **protecția mediului, sprijinirea tineretului, culturii, incluziunii sociale (persoanelor de etnie rromă, grupurilor vulnerabile, copiii și tinerii instituționalizați)**. În concluzie, **parteneriatul public-privat** constituit la nivelul teritoriului reprezintă o **structură optimă** pentru implementarea a unei inițiative strategice pentru dezvoltare la nivel local adaptată nevoilor locale și bazată pe resursele și caracteristicile aferente acestora.

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor

ANALIZA SWOT - IALOMITA CENTRALA BALACIU- CAZANESTI- REVIGA

PUNCTE TARI

1. Teritoriu - așezare și caracteristici geografice

- nivel crescut de conectivitate a teritoriului prin DN2A și DN2C și accesul la rutele feroviare Țândărei - Slobozia - Urziceni;
- nivel crescut de accesibilitate în interiorul teritoriului prin DJ 102H, DJ 201, DJ 201B, DJ 203B, DJ 203E, DJ 203 F, DJ211, DJ 306, DJ 306A și drumuri comunale aferente;
- potențial de creștere și diversificare a economiei locale datorită apropierii de orașele Slobozia, Urziceni, Amara, în

PUNCTE SLABE

1. Teritoriu - așezare și caracteristici geografice

- drumurilor comunale și satești aflate în stare de degradare, fapt ce îngreunează accesul în interiorul teritoriului;
- tendința de declin în ce privește transportul feroviar cu efect negativ la nivel local;
- eficiență economică redusă a practicilor agricole extensive/mixte tradiționale și prietenoase cu mediul
- gestionare deșeurilor rezultate din activitățile agricole, în fermele locale de

special pentru dezvoltarea serviciilor și economiei non-agricole și a lanțurilor scurte de aprovizionare / piețelor locale;

- Existența zonelor importante din punct de vedere al protecției mediului (situri Natura 2000) din perspectiva managementului durabil al terenurilor agricole și forestiere

- Resurse naturale aflate în general în stare bună de conservare și nivel bun al calității resurselor de apă din punct de vedere chimic și ecologic

- Utilizarea redusă a inputurilor agro-chimice (fertilizanți și pesticide)

- Nivelul general scăzut al emisiilor de gaze cu efect de seră în agricultură datorită în special nivelului minimalist de dezvoltare al acestora la nivel local;

- Gamă variată de surse de energie regenerabilă.

2. Populația locală

- tendința de stabilizare a natalității;

- pondere crescută a populației active la nivel local (55-44 ani);

- pondere în creștere a populației în căutare de oportunități (25-29 ani);

3. Economie locală (structura, IMM, Turism, Agricultură, Forța de muncă etc.)

- evoluția pozitivă a numărului de întreprinderi active locale cu tendință de creștere care acoperă cele trei sectoare economice importante;

- creșterea cifrei de afaceri la nivelul întreprinderilor active;

- suprafață agricolă semnificativă, în creștere, cu o pondere mare a terenului arabil aflat în proprietate privată;

- existența unei localități cu notorietate pe teritoriul GAL-ului în ceea ce privește turismul balnear - localitatea Amara;

- existența unui număr mare de exploatații locale care utilizează suprafețe agricole și dețin efective de animale în condiții și volume / cantități similare cu potențialul pentru asociere și dezvoltarea unor produse locale de calitate precum și înlesnirea accesului acestora pe piață;

- starea bună a spațiilor disponibile care pot fi utilizate pentru a demara activități antreprenoriale în zonă;

micile dimensiuni prin practici inadecvate cerințelor de mediu

- practica agricolă locală necorelată cu sectoarele de cercetare agricolă și sistemul de informare și cunoaștere aferent, în special în ceea ce privește provocările specifice legate de diminuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptarea la acestea

- pe fondul creșterii fenomenului de secetă, sistemele de irigare, la nivel local sunt insuficiente și ineficiente, în contextul unor resurse de apă limitate și distribuite inegal

- producere și utilizare a resurselor de energie regenerabilă în sectorul agricol local la un nivel aproape inexistent;

2. Populația locală

- trend demografic negativ - populație locală în scădere (în special tineri) și în curs de îmbătrânire datorită ponderei mari a populației de peste 64 ani și de evoluția negativă a populației cu vârsta între 20-24 ani.

- tendință de migrarea populației cu nivel de educație mediu și superior în afara teritoriului datorată instabilității locurilor de muncă;

- pondere crescută a populației locale aflate în risc de sărăcie sau de excluziune socială, în special în rândul populației de etnie romă, în lipsa unor structuri de asistență socială adecvată;

3. Economie locală (structura, IMM, Turism, Agricultură, Forța de muncă etc.)

- creșterea numărului de întreprinderi închise/decedate;

- slabă dezvoltare a activităților non-agricole și locurilor de muncă generează dependența populației rurale de agricultura de subzistență;

- scăderea numărului total mediu de salariați corelată cu o creștere a numărului de șomeri înregistrați la nivel teritorial;

- nivel scăzut de instruire în special în zonele rurale ale teritoriului și participare scăzută a rezidenților din zona rurală la programe de instruire pentru dobândirea de noi competențe în activități non-agricole;

- tradiție locală în ceea ce privește cultura mare (grâu, porumb, etc.), creșterea animalelor (de ex: suine, bovine), legumicultura care se constituie în sectoare locale cu potențial de dezvoltare;

- Interes ridicat al tinerilor pentru dezvoltarea unor afaceri în domeniul agricol;

- Interes ridicat al șefilor de fermă pentru dezvoltarea profesională și adaptarea activității la rezultatele cunoașterii, cercetării și inovării;

- Costuri relativ reduse cu forța de muncă.

4. Organizare instituțională și activități sociale (infrastructura medicală, educațională și culturală, patrimoniul local, servicii publice și calitatea vieții)

- existența unui nivel de bază a infrastructurii locale medicală, educațională și culturală pe care se pot dezvolta servicii integrate și adaptate nevoilor locale;

- creșterea numărului absolvenților pe toate nivelele de învățământ;

- existența pe teritoriul GAL a unor forme asociative în domeniul agricol;

- Experiența anterioară LEADER și viabilitatea implementării unor proiecte de dezvoltare locală în parteneriat public-privat;

- tendința de dezvoltare a capacităților de furnizare a principalelor servicii publice locale inclusiv pe baza implementării unor proiecte cu finanțare nerambursabilă;

- cultură antreprenorială slab dezvoltată, caracterizată de lipsa cunoștințelor manageriale de bază;

- scăderea numărului de înnoptări în structurile de primire turistică;

- acces scăzut la resurse financiare pentru micii antreprenori și a inițiativelor pentru afaceri noi în la nivel local la care se adaugă costuri mari ale produselor de creditare;

- nivel mare de fărâmițare a terenurilor agricole și număr mare de ferme mici (de subzistență și semi - subzistență) care utilizează o mare pondere din SAU local și o mare parte din forța de muncă, ceea ce implică o productivitate scăzută și un venit mic pe gospodărie;

- diminuarea efectivelor de animale și a producțiilor aferente în special bovine, și suine

- nivel scăzut de pregătire profesională de bază și de competente profesionale în rândul fermierilor corelată cu lipsa unor structuri și sisteme locale pentru transferul de cunoștințe și inovare

- dotări tehnice deficitare și insuficiente în agricultura locală și dificultăți în adaptarea la tehnologii noi pentru micii fermieri și procesatori locali;

- vulnerabilitatea crescută a micilor fermieri din punct de vedere economic;

- slaba cooperare între fermieri, reflectată într-un grad scăzut de asociere cu implicații în viabilitatea exploatațiilor și accesul la piață;

- procent redus de produse cu valoare adăugată ridicată comercializate ca produse finale;

- sisteme de producție, colectare și depozitare aproape inexistente la nivel local;

- lipsa organizării și promovării lanțurilor alimentare integrate și a lanțurilor scurte de aprovizionare în domeniul agroalimentar.

- slaba adaptare a fermelor în gestionarea riscurilor asociate cu condițiile adverse de mediu și schimbările climatice;

- nivel scăzut de accesare a investițiilor / proiectelor finanțate de Uniunea Europeană;

- nivel scăzut al numărului de IMM uri/1000 locuitori;
- lipsa generalizată a sistemelor de irigații în fermă.

4. Organizare instituțională și activități sociale (infrastructura medicală, educațională și culturală, patrimoniul local, servicii publice și calitatea vieții).

- tendința de degradare a monumentelor istorice, alături de pierderea unor elemente de patrimoniu imaterial (tradiții, obiceiuri locale etc.) contribuie la pierderea identității locale;
- rata crescută de abandon școlar în învățământul local asociată cu lipsa infrastructurii educaționale și culturale adecvate;
- lipsa unor structuri locale de asistență socială integrată care implică o pondere crescută a populației locale aflate în situații de risc și excluziune socială (în special populația minoritară rroma);
- calitatea slabă a infrastructurii turistice și a serviciilor turistice locale;
- infrastructură de bază și servicii locale de bază încă slab dezvoltate și necorespunzătoare nevoilor populației locale (acces la rețele centralizate de apă și canalizare, gaze naturale, activități sociale și de agrement, culturale etc);
- înregistrarea scăzută în registrul de carte funciară a terenurilor agricole
- lipsa transparenței în ceea ce privește deciziile publice locale și implicarea populației în proiecte de interes local;
- migrația personalului medical în afara teritoriului GAL

OPORTUNITĂȚI

1. Teritoriu - așezare și caracteristici geografice

- existența unei piețe externe și interne în plină dezvoltare care poate fi accesată și exploatată de întreprinderile de la nivelul teritoriului datorită conectivității sale și proximității față de centre de dezvoltare (Slobozia, Urziceni, Amara, chiar București);

AMENINȚĂRI

1. Teritoriu - așezare și caracteristici geografice

- subfinanțare în ceea ce privește investițiile publice în căile de transport (autostrăzi, drumuri locale) și posibilitatea falimentării transportului feroviar fapt care poate afecta conectivitatea teritoriului;
- vulnerabilitatea comunităților rurale în fața manifestării, din ce în ce mai frecvente, a efectelor schimbărilor climatice și a

- creșterea gradului de conștientizare a consumatorilor cu privire la legătura dintre alimente, mediu și sănătate.

- atractivitatea zonelor rurale din perspectiva disponibilității și calității bune a resurselor naturale (biodiversitate, apă, sol, peisaj)

- accesul la scară largă la tehnologii de producere a energiei din surse regenerabile

2. Populația locala

- revenirea persoanelor care au activat pe piețe de muncă externe și au dobândit cunoștințe și capital necesare dezvoltării de activități economice prin crearea de oportunități locale;

- posibilitatea creșterii accesului populației rurale la programele de învățare pe tot parcursul vieții și de dezvoltare a abilităților antreprenoriale;

- focalizarea și stimularea interesul generațiilor tinere în a practica activități agricole orientate către piață,

3. Economie locala (structura, IMM, Turism, Agricultură, Forța de munca etc.)

- existența unor instrumente financiare de creditare care pot fi accesate de antreprenorii locali;

- potențial pentru dezvoltarea sectorului non agricol și diversificarea economiei locale;

- suport pentru consolidarea parteneriatelor ca bază pentru dezvoltarea practicilor care pot facilita inovarea, promovarea cooperării și creșterea economică locală;

- utilizarea sprijin semnificativ pentru investiții din partea UE care să contribuie la modernizarea și restructurarea sectorului agricol, în vederea îmbunătățirii productivității și competitivității

- creșterea nivelului cererii pentru produsele agroalimentare cu valoare adăugată;

- acces la utilizarea de tehnologii inovative care să asigure un management eficient al resurselor naturale și depășirea riscurilor asociate schimbărilor climatice;

- posibilitatea utilizării potențialului lanțurilor locale de aprovizionare cu

fenomenelor meteorologice extreme, care poate implica pierderi materiale și umane;

- tendința de intensificare a agriculturii (în special pe terenurile agricole cele mai productive) ducând la creșterea impactului negativ asupra mediului al activităților agricole;

- accentuarea efectelor negative, în special asupra resurselor de apă, rezultate în urma utilizării unor tehnologii neperformante sau neadaptate condițiilor locale

- schimbarea condițiilor climatice poate conduce la creșterea atacurilor de dăunători și boli, precum și la scăderea productivității naturale a terenurilor agricole și forestiere

- riscul poluării apei și a creșterii emisiilor de GES, ca urmare a creșterii numărului de animale din gospodăriile individuale și a numărului redus de facilități și echipamente de gestionare a gunoierului de grajd.

2. Populația locala

- scăderea populației rurale locale, în special în ceea ce privește tinerii și persoanele calificate, îndeosebi în zonele afectate de constrângeri naturale și sociale (comunități marginale)

3. Economie locala (structura, IMM, Turism, Agricultură, Forța de munca etc.)

- riscul dezangajării fondurilor pentru dezvoltare locala din cauza capacității limitate a autorităților publice și potențialilor beneficiari privați de a realiza investiții

- menținerea unui nivel ridicat de disociere a activităților de cercetare de latură aplicativă, cererea din piață și practica din fermele locale;

- neadaptarea capacității serviciilor de consultanță, din punct de vedere cantitativ și calitativ, la nevoile fermierilor și/sau antreprenorilor locali;

- volatilitatea în creștere a prețurilor pentru produse agricole și creșterea prețurilor la energie și inputuri;

- menținerea unui grad mare de fărâmițare a exploatațiilor agricole, cu implicații în performanța globală la nivelul fermelor

4. Organizare instituționala și activități sociale (infrastructura medicala,

produse agroalimentare și al rețelelor de desfacere care să conecteze producătorii și consumatorii, inclusiv să asigure o legătură mai bună între zonele rurale și urbane

- posibilitatea creșterii competitivității, valorii adăugate și a veniturilor locale prin dezvoltarea cooperativelor, a grupurilor de producători și a lanțului alimentar integrat,

4. Organizare instituțională și activități sociale (infrastructura medicală, educațională și culturală, patrimoniul local, servicii publice și calitatea vieții)

- posibilitatea creșterii atractivii teritoriului prin stimularea investițiilor în infrastructura de bază și servicii locale de bază;

- utilizarea fondurilor UE și integrarea bunelor practici europene la nivelul serviciilor locale de bază pentru promovarea proceselor de incluziune și reducere a sărăciei la nivel local;

educațională și culturală, patrimoniul local, servicii publice și calitatea vieții)

- adâncirea disparităților dintre zonele rurale de la nivelul teritoriului și cele urbane ale teritoriului, din perspectiva calității vieții;

- dezvoltarea limitată a oportunităților alternative de ocupare, contribuie la menținerea unui nivel crescut de ocupare în sectorul agricol;

- alterarea elementelor de identitate locală și pierderea moștenirii culturale și a tradițiilor rurale;

- cadru legislativ instabil care determină modificări majore în implementarea proiectelor de investiții;

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

În urma consultărilor realizate cu partenerii și actorii relevanți de la nivelul teritoriului, în cadrul reuniunilor cu partenerii GAL, interviurilor cu liderii locali, a reuniunilor publice derulate la nivelul comunelor componente ale teritoriului și a grupurilor de lucru tematice (Capitolul. VIII) precum și pe baza analizei diagnostic și analizei SWOT (Capitolele I și III) au fost identificate o serie de nevoi de dezvoltare locală a teritoriului și au fost stabilite nouă măsuri relevante, care în ordinea priorității pentru îndeplinirea acestor nevoi, contribuie la realizarea obiectivelor și priorităților de dezvoltare rurală UE și a domeniilor de intervenție aferente, conform următoarei logici de intervenție:

Obiectiv 3 „Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“, Prioritatea de dezvoltare 6, Domeniile de Intervenție 6B și 6A, prin intermediul următoarelor măsuri:

I. Măsura - Sprijin pentru elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a localităților și a satelor din zonele rurale și de dezvoltare a serviciilor de baza oferite de acestea - M19.2_7.1/6B, care contribuie la realizarea D.I.6B, prin realizarea indicatorilor specifici acesteia, precum: populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite.

II. Măsura - Sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și a sistemelor de economisire a energiei - M19.2_7.2/6B. Această măsură contribuie la realizarea D.I.6B, prin realizarea indicatorilor specifici acesteia, precum: populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite.

III. Măsura - Sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea și/sau extinderea serviciilor locale de baza destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și

culturale și a infrastructurii aferente - M19.2 _7.4/6B. Măsura contribuie la realizarea D.I. 6B, în principal prin realizarea indicatorilor specifici acesteia, precum: populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite.

IV. Măsura - Sprijin pentru studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică - M19.2 _7.6/6B. Măsura contribuie la realizarea D.I.6B, în principal prin realizarea indicatorilor specifici acesteia, precum: populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite.

V. Măsura - Sprijin pentru demararea de afaceri în domenii non-agricole în teritoriul de tip LEADER - M19.2_6.2/6A. Măsura contribuie la D.I.6A, în principal prin realizarea indicatorilor specifici acesteia, precum număr de locuri de muncă create.

VI. Măsura - Sprijin pentru investiții în creare și dezvoltare de activități neagricole - 19.2_6.4/6A. Măsura contribuie la realizarea D.I.6A, în principal prin realizarea indicatorilor specifici acesteia, precum număr de locuri de muncă create.

Obiectivul 1 „Favorizarea competitivității agriculturii locale“, Prioritatea de dezvoltare 2 cu Domeniile de Intervenție 2A și 2B, respectiv Prioritatea de dezvoltare 3 cu Domeniul de Intervenție 3A, prin intermediul următoarelor măsuri:

VII. Măsura - Îmbunătățirea performanței economice a exploatațiilor agricole - sprijin pentru investiții - M19.2_4/2A. Această măsură contribuie la Prioritatea de dezvoltare 2 și D.I. 2A, în principal prin realizarea indicatorilor specifici acesteia, precum număr de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți.

VIII. Măsura - Ajutor la înființarea de societăți pentru tinerii fermieri - M19.2_6.1/2B. Măsura contribuie la Prioritatea de dezvoltare 2 și D.I. 2B, în principal prin realizarea indicatorilor specifici acesteia, precum număr de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți.

IX. Măsura - Sprijin pentru cooperarea și asocierea actorilor locali în scopul promovării de activități privind dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale - M19.2 _16/3A. Această măsură contribuie la Prioritatea de dezvoltare 3 și D.I. 3A, în principal prin realizarea indicatorilor specifici acesteia, precum număr de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători.

Prin tipul de investiții sprijinite, toate Măsurile incluse în SDL și evidențiate mai sus, contribuie la realizarea obiectivelor transversale: **mediu și clima și inovare**, așa cum este detaliat la nivelul *Capitolului V*. Strategia de Dezvoltare are un **caracter integrat** bazat pe faptul că Măsurile de investiții selectate se adresează în același timp rezolvării unor nevoi de dezvoltare locală de natură multisectorială într-o manieră unitară (în cadrul aceluiași demers strategic), complementară (Măsurile au caracter complementar conform precizărilor din Capitolul V) și nu în ultimul rând sinergică (mai multe Măsuri selectate contribuind la realizarea unei priorități). **Caracterul inovator** al Strategiei rezidă din selectarea unor Măsuri (M 19.2_7.1/6B, M 19.2_7.4/6B și M 19.2_16.4/3A) sau operațiuni (M 19.2_7.2/6B) menite a rezolva nevoi locale specifice într-o maniera inovativă (planuri de urbanism, servicii de bază pentru transparentizarea deciziei publice, stimularea asocierii/cooperării și accesului pe piața a micilor producători locali, asistență socială integrată și incluziune socială etc.).

Tabelul 1 Logica intervenției în PROGRAMARE

Obiectiv 3 „Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat
Obiective transversale: - Inovare - Mediu și Clima	Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, reducerii sărăciei și dezvoltării economice în zonele rurale	6B	M 19.2_7.1	- populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite - 1.000 locuitori.
			M 19.2_7.2	- populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite - 3.000 locuitori. ~~- nr. de locuri de muncă create - 2.~~
			M 19.2_7.4	- populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite - 3.000 locuitori.
			M 19.2_7.6	- populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite - 3.000 locuitori.
		6A	M 19.2_6.2	- nr. de locuri de muncă create - 1.
		M 19.2_6.4	- nr. de locuri de munca create - ~~4~~ <u>3</u> .	
Obiectivul 1 „Favorizarea competitivității agriculturii locale“ Obiective transversale: - Inovare - Mediu și Clima	Priorități de dezvoltare rurală → Prioritatea 2 - Creșterea viabilității exploatațiilor agricole și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	2A	M 19.2_4	- nr. de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți - 3. - nr. de locuri de muncă create - 3.
2B	M 19.2_6.1	- nr. de exploatații agricole / beneficiari sprijiniți - 7. - nr. de locuri de muncă create - 7.		

	Prioritatea 3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură	3A	M 19.2_16	- nr. de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători - 2 exploatații.
--	---	----	-----------	---

Tabelul 2: Indicators de monitorizare specifici domeniilor de intervenție

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare
2A	Număr de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți - 3 exploatații
2B	Număr de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți - 7 exploatații
3A	Număr de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri / organizații de producători - 2 exploatații
6A	Număr de locuri de muncă create - ~~2~~ <u>4</u> locuri de muncă
6B	Populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite - 10.000 locuitori
Indicator LEADER	Număr de locuri de muncă create - 14 locuri de muncă

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor:

DEMONSTREAREA VALORII ADAUGATE CARACTERUL INTEGRAT ȘI INOVATOR

Denumirea măsurii - *Sprijin pentru elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a localităților și a satelor din zonele rurale și de dezvoltare a serviciilor de baza oferite de acestea - M19.2_7.1 / 6B*

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategice, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri:

Măsura 19.2_7.1/6B asigură suportul nevoilor legate de dezvoltarea durabilă și echilibrată a teritoriului din punct de vedere economic și social așa cum au fost acestea identificate în cadrul analizei diagnostic și SWOT legate de *îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii la scară mică și a serviciilor locale de bază, dezvoltarea activităților agricole locale și în special cele de creștere a animalelor, buna gestionare a resurselor locale și protejarea*

mediului, diversificarea economiei locale și reducerea dependenței de agricultura de subzistență, promovarea identității și a patrimoniului local. Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri privind elaborarea / actualizarea planurilor de urbanism general ~~și a planurilor pentru amenajamente pastorale~~ va contribui la dezvoltarea echilibrată a teritoriului din punct de vedere socioeconomic, corelarea tuturor investițiilor de dezvoltare locală cu planurile de urbanism ~~și elaborarea amenajamentelor pastorale pentru derularea activităților de pășunat~~ fiind condiții impuse de legislația în vigoare și condiții esențiale pentru buna administrare a proceselor de dezvoltare într-o manieră durabilă a teritoriului în general.

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr.1305/2013, art.4. - Măsura contribuie la Obiectivul 3 „Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“.

Obiectivele specifice ale măsurii. Măsura contribuie la următoarele obiective specifice:

- *Dezvoltarea echilibrată și durabilă a teritoriului și reducerea dezechilibrului între zonele urbane și rurale ale acestuia;*

- *Conservarea resurselor naturale locale și practicarea unor activități agricole prietenoase cu mediul și adaptate schimbărilor climatice;*

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

- *Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.*

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6B - *Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale*, conform art. 5 din Reg.(UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

- *Inovare - măsura propusă implică în sine o abordare inovativă, prin sprijinul acordat elaborării/actualizării planurilor de urbanism general care reprezintă, din punct de vedere legal, fundamentul planificării dezvoltării locale echilibrate ~~și planurilor de amenajament pastoral care din punct de vedere legal reprezintă fundamentul unui pășunat bazat pe conservarea resurselor naturale locale~~, adaptat cerințelor de mediu și adaptat schimbărilor climatice.*

- *Mediu și climă - prin sprijinul acordat elaborării planurilor de măsură sprijină practicarea unor activități agricole locale bazate pe conservarea resurselor naturale locale, adaptat cerințelor de mediu și adaptat schimbărilor climatice.*

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL - măsura este complementară cu măsurile M19.2_7.2, M19.2_7.4, M19.2_7.6 și M19.2_16 în sensul că beneficiarii direcți ai acestora pot fi beneficiarii direcți ai măsurii M19.2_7.1 în contextul în care planurile de urbanism în special constituie baza legală fără de care nu se pot derula alte investiții de dezvoltare locală.

Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL - Măsura propusă, contribuie împreună cu Măsurile 19.2_6.2, 19.2_6.4, 19.2_7.4, 19.2_7.6 la realizarea **Priorității de dezvoltare 6**, fiind în acest sens în relație de sinergie cu acestea.

2. Valoare adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a Măsurii M19.2_7.1 rezidă în principal din abordarea inovativă a sprijinului acordat pentru teritoriu și din impactul pozitiv estimat prin contribuția acesteia la diminuarea disparităților/discrepanțelor dintre zonele rurale și urbane ale teritoriului, la creșterea nivelului calității vieții, prin asigurarea unei dezvoltări durabile și crearea unui echilibru socioeconomic local pe baza unei planificări eficiente a investițiilor locale și prin

conservarea resurselor locale și adaptarea la cerințele privind protecția mediului și efectele schimbărilor climatice.

3. Trimiteri la acte legislative:

Legislație europeană:

- R(UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.

- R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013

- R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013

Legislație națională:

Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de Urgență nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare

Amenajamente pastorale:

~~Ordonanța de urgență a Guvernului – OUG nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr.18/1991;~~

~~ORDIN nr. 544 din 21 iunie 2013, privind metodologia de calcul a încărcăturii optime de animale pe hectar de pajiște;~~

~~HOTARÂRE nr. 1.064, din 11 decembrie 2013, privind Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991;~~

~~Legea nr. 86/2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991;~~

~~Hotărârea nr. 78/2015 privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.064/2013.~~

Planuri Generale de Urbanism:

LEGE nr. 190 din 26 iunie 2013 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 7/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul

Hotărârea GUVERNULUI nr. 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism (republicată)

ORDINUL nr. 13/N/1999 pentru aprobarea reglementării tehnice "Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al planului urbanistic general", indicativ GP038/99, Actul normativ de aprobare: M.L.P.A.T.

ORDINUL nr. 21/N/2000 pentru aprobarea reglementării tehnice "Ghid privind elaborarea și aprobarea regulamentelor locale de urbanism" - Indicativ G.M.-007 - 2000, Actul normativ de aprobare: M.L.P.A.T.

ORDINUL nr. 176/N/2000 pentru aprobarea reglementării tehnice "Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al planului urbanistic zonal" - Indicativ GM-010-2000, Actul normativ de aprobare: M.L.P.A.T.

ORDINUL nr. 37/N/2000 pentru aprobarea reglementării tehnice "Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al planului urbanistic de detaliu", Indicativ: G M 009 - 2000, Actul normativ de aprobare: M.L.P.A.T.

Hotărârea GUVERNULUI nr. 382/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind exigențele minime de conținut ale documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism pentru zonele de riscuri naturale

ORDINUL nr. 62/N/19.o/288/1.955/1998 privind delimitarea zonelor expuse riscurilor naturale, Actul normativ de aprobare: M.L.P.A.T., D.A.P.L., M.A.P.P.M.

Hotărârea GUVERNULUI nr. 447/2003 pentru aprobarea normelor metodologice privind modul de elaborare și conținutul hărților de risc natural la alunecări de teren și inundații

ORDINUL nr. 6/139/2003 privind măsuri pentru respectarea disciplinei în domeniul urbanismului și amenajării teritoriului în scopul asigurării fluidizării traficului și a siguranței circulației pe drumurile publice de interes național și județean, Actul normativ de aprobare: M.L.P.A.T., M.A.P.

ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 54/2003 privind interzicerea realizării de clădiri pe suprafețele din fondul forestier național afectate de incendii

4. Beneficiari direcți / indirecti (grupul ținta):

- **Entități publice:** unități administrativ teritoriale
- **Asociații legal constituite** între acestea

5. Tip sprijin: conform art. 67 al REG. (UE) nr. 1303/2013:

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite afectiv

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile:

a- elaborarea sau actualizarea Planurilor de Urbanism General aferente localităților rurale de la nivelul teritoriului LEADER aferent GAL, inclusiv studii aferente și necesare elaborării acestora, prevăzute de legislația în vigoare;

~~b- elaborarea sau actualizarea planurilor pentru amenajamentele pastorale locale, inclusiv studiile aferente și necesare elaborării acestora prevăzute de metodologia și legislația în vigoare;~~

€ b- activități aferente consultărilor publice și creșterii nivelului de cunoaștere și conștientizare în scopul stabilirii planurilor de management și protecție finanțate în cadrul măsurii;

d c- activități de consultanță de specialitate în scopul elaborării planurilor finanțate în cadrul măsurii;

Pentru a fi eligibile, cheltuielile aferente acțiunilor finanțate în cadrul acestei măsuri vor respecta următoarele prevederi:

- art.65 și art. 69(3) din Reg. (UE) nr.1.303/2013
- art.45 din Reg.(UE) nr.1.305 / 2013
- art. 13 din Reg.(UE) nr.807 / 2014

Pentru a fi eligibile costurile asociate acțiunilor eligibile se vor încadra în prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2015, PNDR 2014-2020.

7. Condiții de eligibilitate:

- ✓ *Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;*
- ✓ *Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure avizarea, autorizarea și implementarea planurilor sprijinite în cadrul măsurii în condițiile prevăzute de legislația în vigoare;*
- ✓ *Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată;*

- ✓ Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin sub-măsură;
- ✓ Investiția să se realizeze în spațiul LEADER aferent GAL;
- ✓ Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- ✓ Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia;

8. Criterii de selecție:

Principii generale de selecție:

- ✓ Proiecte cu un grad cât mai mare de acoperire a populației deservite;
- ✓ Proiecte cu un nivel ridicat de urgență al investiției pentru dezvoltarea locală, în sensul prioritizării actualizării PUG acolo unde acesta a expiat împiedicând posibilitatea derulării de investiții la nivel local și prioritizării elaborării de planuri noi acolo unde acestea nu există.
- ~~✓ Proiecte care integrează acțiuni din categoriile a și b.~~

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Stabilirea cuantumului sprijinului a avut la baza principiul utilizării cu maxima eficiență a fondurilor locale SDL și caracterul de utilitate publică negeneratoare de venit a acțiunilor sprijinite în cadrul măsurii, și va fi de **100% din totalul cheltuielilor eligibile efectuate**, sub rezerva aplicării art.61 din Reg. (UE) 1.305/2013 și nu va depăși:

- ~~30.000-60.000~~ euro pentru elaborarea sau actualizarea Planului de Urbanism General, pentru U.A.T individuala
- ~~5.000~~ euro pentru elaborarea sau actualizarea amenajamentelor pastorale locale, pentru U.A.T individuala
- ~~35.000~~ euro pentru proiecte care implică elaborarea ambelor tipuri de studii, pentru U.A.T individuala, fără a depăși valoarea alocată pe fiecare tip de acțiune conform celor precizate mai sus.

Aplicarea regulilor de ajutor de minimis în acord cu prevederile Reg. (UE) 1.407/2013 - nu se aplica.

10. Indicatori de monitorizare:

Indicatori conform ariei de intervenție corespunzătoare măsurii - 6B - populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite - 1.000 locuitori.

Denumirea măsurii - Sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea și/sau extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și a sistemelor de economisire a energiei - 19.2_7.2/6B

Tipul măsurii: **X INVESTIȚII**

- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura 19.2_7.2 contribuie la suportul nevoilor legate de dezvoltarea durabilă și echilibrată a teritoriului din punct de vedere economic și social așa cum au fost acestea identificate în cadrul analizei diagnostic și SWOT. Precum: *îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii la*

scară mică, a serviciilor locale asociate (drumurile de interes local, educație, îngrijire și asistență socială), crearea de locuri de muncă, reducerea riscului de excluziune socială, stimularea utilizării și producerii de energie din surse regenerabile pentru reducerea consumului și costurilor aferente furnizării de utilități publice. Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va contribui creșterea atractivității teritoriului și implicit la creșterea nivelului de trai și a calității vieții populației locale în general la nivelul teritoriului vizat.

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr.1305/2013, art.4. Măsura contribuie la Obiectivul 3 „Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribuie la următoarele obiective specifice:

- *Creșterea calității vieții la nivelul teritoriului prin stimularea înființării, reabilitării, modernizării și dotării unor elemente de mică infrastructura de interes public.*

- *Sprijinirea categoriilor de populație locală aflată în situații de risc și promovarea acțiunilor de incluziune socială a acestora (inclusiv populația de etnie rroma) prin înființarea, reabilitarea și / sau modernizarea infrastructurii de asistență socială integrată și a infrastructurii educaționale locale*

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

- **Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.**

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, conform art. 5 din Reg.(UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

- **Inovare** - *caracterul inovativ rezida din faptul că măsura sprijină adoptarea unor soluții inovative pentru sprijinul unor categorii de populație locală aflată în risc și promovării de acțiuni de incluziune socială a acestora (in special populația de etnie rroma), prin realizarea unei infrastructuri educaționale moderne și funcționale și realizarea de infrastructuri de asistență socială locală multifuncțională adaptată nevoilor locale.*

- **Mediul și clima** - *prin susținerea investițiilor bazate pe utilizarea energiei regenerabile pentru reducerea costurilor publice și promovarea practicilor prietenoase cu mediul.*

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL - măsura este **complementară cu măsurile M19.2_7.1, M19.2_7.4, M19.2_7.6 și M19.2_16** în sensul ca beneficiari direcți ai acestora pot fi beneficiari direcți ai măsurii M19.2_7.2 în scopul continuării investițiilor locale pentru dezvoltarea durabilă a teritoriului.

Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL - Măsura propusă, contribuie împreună cu Măsurile M19.2_6.2, M19.2_6.4, M19.2_7.4, M19.2_7.6, M19.2_7.1 la realizarea **Priorității de dezvoltare 6**, fiind în acest sens în relație de sinergie cu acestea.

2. Valoare adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a Măsurii 19.2_7.2 rezidă în principal din impactul pozitiv estimat prin contribuția acesteia la creșterea nivelului calității vieții, prin asigurarea unei dezvoltări durabile la nivel local pe baza îmbunătățirii infrastructurii de bază și a serviciilor locale aferente acesteia și implicit prin creșterea atractivității întregului teritoriu. Totodată, valoarea adăugată a Măsurii derivă din caracterul inovator al acesteia în ceea ce privește sprijinul acordat structurilor de asistență socială integrată/ multifuncțională pentru categoriile de populație vulnerabile/aflate în risc, în special în zonele marginalizate ale teritoriului, pe baza utilizării fondurilor UE și integrarea bunelor practici europene în scopul promovării proceselor de incluziune și reducere a sărăciei la nivel local.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis
- R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului
- R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013
- R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013

Legislație națională

- **Ordonanța Guvernului nr. 43/1997** privind regimul drumurilor, cu modificările și completările ulterioare
- **Legea nr. 1/2011** a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare
- **Hotărârea Guvernului nr. 866/2008** privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare
- **Legea nr. 263/2007** privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor
- **Legea nr. 215/2001** a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare
- **Ordonanța de Guvern nr 26/2000** cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare
- **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată
- **Legea nr. 448/2006** privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- **Legea nr. 292/2011** a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare
- **Legea nr. 197/2012** privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare
- **Ordonanța Guvernului nr. 68/2003** privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare
- **Hotărârea Guvernului nr. 539/2005** pentru aprobarea Nomenclatorului instituțiilor de asistență socială și a structurii orientative de personal, a Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de asistență socială, precum și a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 68/2003 privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare
- **Hotărârea Guvernului nr. 268/2007** privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare
- **Hotărârea Guvernului nr. 1113/2014** privind aprobarea strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului pentru perioada 2014-2020 și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2014 - 2016
- **Hotărârea Guvernului nr. 118/2014** pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale
- **Hotărârea Guvernului nr. 18/2015** pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare

- **Hotărârea Guvernului nr. 383/2015** pentru aprobarea Strategiei Naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020
- **Hotărârea Guvernului nr. 867/2015** pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale
- **Ordinul ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 1838/2014** privind aprobarea liniilor de subvenționare prioritare în domeniul asistenței sociale pentru anul 2015, respectiv unitățile de asistență socială și capitolele de cheltuieli pentru care asociațiile și fundațiile pot solicita subvenții de la bugetul de stat, pentru anul 2015, în baza prevederilor Legii nr. 34/1998 privind acordarea unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică, care înființează și administrează unități de asistență socială
- **Ordinul ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 424/2014** privind aprobarea criteriilor specifice care stau la baza acreditării furnizorilor de servicii sociale
- **Ordinul ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 2126/2014** privind aprobarea Standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, persoanelor fără adăpost, tinerilor care au părăsit sistemul de protecție a copilului și altor categorii de persoane adulte aflate în dificultate, precum și pentru serviciile acordate în comunitate, serviciilor acordate în sistem integrat și cantinelor sociale
- **Ordinul ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 31/2015** privind aprobarea Instrucțiunilor pentru completarea fișelor de autoevaluare pentru serviciile destinate prevenirii separării copilului de părinții săi, precum și pentru realizarea protecției speciale a copilului separat, temporar sau definitiv, de părinții săi

- Alte acte normative în vigoare aplicabile

4. Beneficiari direcți / indirecti (grup țintă)

- U.A.T - uri și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare;
- ONG-uri pentru investiții în infrastructura **educațională** (grădinițe) și **socială** (creșe și infrastructură de tip after-school, centre de asistență socială integrată / multifuncționale) și / sau operatori autorizați în condițiile legii pentru furnizarea de servicii de asistență socială.
- Alți actori cu experiența relevantă pentru acțiunile specifice centrelor integrate
- Parteneriate dintre acestea.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

a. Infrastructură socială/educațională

- Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) creșelor și a infrastructurii de tip after-school, numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural, inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă.
- Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) grădinițelor, numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural.
- Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) infrastructurilor de asistență socială integrată/multifuncțională fără componentă rezidențială.

b. Infrastructura mica locală

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea infrastructurii de drumuri (poduri).

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea de trotuare.

- Înființarea sau modernizarea infrastructurii și rețelelor locale pentru furnizarea iluminatului public pe baza utilizării de energie din surse regenerabile pentru reducerea costurilor publice și promovarea practicilor prietenoase cu mediul.

- Construirea de sisteme și facilități alternative pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile în scopul deservirii instituțiilor publice și scăderii costurilor aferente consumului de energie și combaterii efectelor negative asupra mediului.

Cheltuieli neeligibile specifice

- Contribuția în natură.

- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente.

- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

- Cheltuieli cu investițiile în infrastructura pentru furnizarea de asistență și servicii sociale cu componentă rezidențială.

Pentru a fi eligibile, cheltuielile aferente acțiunilor finanțate în cadrul acestei Măsuri vor respecta următoarele prevederi: art.65 și art. 69 (3) din Reg. (UE) nr.1303/2013, art. 45 din Reg. (UE) nr.1305/2013, art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014. De asemenea, costurile asociate acțiunilor eligibile se vor încadra în prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2015, PNDR 2014-2020.

ATENȚIE !!!

*Beneficiarii Măsurii, în cadrul acțiunilor propuse, vor avea în vedere respectarea, principiilor non segregării și desegregării în conformitate cu „Ghidul adresat Statelor Membre pentru folosirea fondurilor structurale și de investiții în combaterea segregării teritoriale și școlare”⁹. Pentru asigurarea funcționalității infrastructurilor de asistență socială integrată/ multifuncțională, se impune ca abordarea la nivel comunitar să fie **integrată și orientată pe nevoile comunității**, în vederea întreruperii cercului vicios al excluziunii sociale și sărăciei la nivel local prin includerea de **activități combinate din domenii precum: educație, ocupare, furnizarea de servicii (sociale/ medicale/ medico-sociale)**. De asemenea, pentru aceste proiecte trebuie să se asigure funcționarea prin operaționalizarea infrastructurii sociale de către o entitate acreditată ca și furnizor de servicii sociale.*

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili.

- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată.

- Solicitantul trebuie să demonstreze dreptul de proprietate și/sau utilizare a infrastructurii/terenului aferent investițiilor propuse.

- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată.

- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin Măsură.

- Investiția să se realizeze în teritoriul de tip LEADER al GAL.

- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală a comunei/orașului sau/și națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții.

- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General.

- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul de dezvoltare socială sau economică al acesteia.

---

⁹http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/thematic_guidance_fiche_segregation_en.pdf

8. Criterii de selecție

1. Proiecte de infrastructură socială/educațională care se adresează unor categorii de populație vulnerabilă și/sau aflate în risc și care promovează acțiuni de incluziune socială, inclusiv integrarea persoanelor de etnie rromă și/sau diminuarea semnificativă a segregării.
2. Proiecte cu un înalt grad de deservire a populației locale.
3. Proiecte depuse de forme asociative/parteneriate.
4. Proiecte care dovedesc un management durabil al investițiilor propuse prin asigurarea de resurse și calitate tehnică necesară în vederea sustenabilității acestor investiții, ~~în special prin accesarea PO-CU, Axa 5, Obiectiv tematic 9, Prioritate de investiții 9VI, Obiectiv specific 5.2.~~

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei Măsuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile și va fi acordat doar pentru proiectele negeneratoare de venit aplicate beneficiarilor eligibili, sub rezerva aplicării art. 61 din R (UE) nr. 1303/2013 și nu va depăși maxim 200.000 euro/proiect.

10. Indicatori de monitorizare:

Indicatori conform ariei de intervenție corespunzătoare Măsurii/6B - populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite - 3.000 locuitori.

~~Indicator specific LEADER - crearea locuri de muncă - număr de locuri de muncă create - 2 locuri de muncă.~~

Denumirea măsurii - *Sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea și/sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente - 19.2_7.4/6B*

Tipul măsurii: X INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura 19.2_7.4 se adresează nevoilor legate de furnizarea serviciilor locale de bază într-o manieră adaptată cerințelor populației locale în scopul creșterii calității vieții la nivel local, așa cum au fost acestea identificate în cadrul analizei diagnostic și SWOT după cum urmează: *îmbunătățirea și dezvoltarea serviciilor locale de bază legate de: activități sociale și economice sau de petrecere a timpului liber, siguranță publică etc ; promovarea unor modalități inovative de furnizare a acestor servicii pentru aspecte legate de transparentizarea deciziei publice, a informațiilor de interes public local sau stimularea participării actorilor locali în procesele decizionale.* Sprijinul acordat în cadrul acestei Măsuri va contribui de asemenea la *crearea de locuri de muncă, reducerea riscului de excluziune socială și creșterea atractivității teritoriului.*

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr.1305/2013, art. 4 - Măsura contribuie la Obiectivul 3 „Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribuie la următoarele obiective specifice:

- *Crearea unor parteneriate și activități locale extra-scolare/extra-curriculare, pentru copii și tineri în scop educativ, recreativ sau pentru promovarea și transmiterea cunoștințelor legate de valorile naturale locale și identitatea culturală locală.*

- *Stimularea parteneriatelor dintre instituțiile publice locale și actorii locali pentru crearea și dezvoltarea mecanisme și/sau facilități pentru înlesnirea accesului populației locale la servicii de bază, informații și instituții cu rol important în asigurarea calității vieții și dezvoltarea locală.*

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013:

- **Prioritatea 6** - *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.*

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, conform art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg. (UE) 1305/2013:

- **Inovare** - *măsura în sine reprezintă o abordare inovativă pentru teritoriu sprijinind adoptarea unor soluții noi în ceea ce privește furnizarea serviciilor locale de bază în scopul unei mai bune adaptări a acestora la nevoile populației locale, transparentizarea deciziilor publice, diminuarea fenomenelor de segregare și excluziune și crearea premiselor pentru o dezvoltare locală durabilă.*

- **Mediu și climă** - *prin intermediul măsurii sunt stimulate parteneriatele locale pentru creșterea nivelului de informare și cunoaștere a populației locale și în special a tinerilor, în ceea ce privește protecția și conservarea mediului, adaptarea la schimbările climatice și metodele și practicile asociate acestora.*

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL - *măsura este complementară cu măsurile M19.2_7.1, M19.2_7.2, M19.2_7.6 și M19.2_16 în sensul ca beneficiari direcți ai acestora pot fi beneficiari direcți ai măsurii M19.2_7.4 în scopul completării investițiilor locale pentru dezvoltarea durabilă a teritoriului și creșterea carității vieții.*

Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL - *Măsura propusă, contribuie împreună cu măsurile 19.2_6.2, M19.2_6.4, M19.2_7.2, M19.2_7.6 și M19.2_7.1 la realizarea Priorității de dezvoltare 6, fiind în acest sens în relație de sinergie cu acestea.*

2. Valoare adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii rezidă în principal din caracterul sau inovator pentru teritoriu în sensul sprijinului acordat pentru adoptarea unor soluții noi legate de furnizarea serviciilor de bază eficiente și adaptate nevoilor populației locale necesare rezolvării unor probleme sensibile la nivel local cum ar fi *stimularea implicării și participării actorilor locali la procesele de luare a deciziilor publice, transparentizarea acestor procese și a informațiilor de interes local, asigurarea accesului la informații și instituții cu rol în dezvoltarea locală durabilă și asigurarea calității vieții.* De asemenea, valoarea adăugată a măsurii rezultă și din impactul estimat prin implementarea acesteia legat de crearea echilibrului socioeconomic local (în special între zonele urbane și rurale ale teritoriului), creșterea numărului locurilor de muncă, diminuarea fenomenelor de segregare și excluziune și creșterea atractivității teritoriului în general.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- **R (UE) nr. 1407/2013** privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis

- **R (UE) nr. 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională,

Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

- R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013

- R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013

Legislație națională

- **Legea nr. 1/2011** a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare

- **Hotărârea Guvernului nr. 866/2008** privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare

- **Legea nr. 215/2001** a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare

- **Ordonanța Guvernului nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare

- **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată

- **Legea nr. 448/2006** privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare

- **Legea nr. 197/2012** privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare

- **Ordonanța Guvernului nr. 68/2003** privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare

- **Hotărârea Guvernului nr. 268/2007** privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare

- **Hotărârea Guvernului nr. 1113/2014** privind aprobarea strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului pentru perioada 2014-2020 și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2014 - 2016

- **Hotărârea Guvernului nr. 118/2014** pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale;

- **Hotărârea Guvernului nr. 18/2015** pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare

- **Hotărârea Guvernului nr. 383/2015** pentru aprobarea Strategiei Naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020

- **Hotărârea Guvernului nr. 867/2015** pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale

4. Beneficiari direcți / indirecti (grup țintă)

- UAT-uri și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare;

- ONG-uri;

- Parteneriate dintre acestea.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

- Plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

a. Investiții aferente infrastructurii aferente derulării unor activități pentru petrecerea timpului liber, recreative sau cultural-educative pentru populația locală, inclusiv activități extra-curriculare.

b. Investiții pentru înființarea, extinderea și/sau modernizarea (inclusiv dotarea) infrastructurii aferente furnizării unor servicii locale de bază, pentru populația teritoriului (de exemplu: târguri și piețe locale care să deservească producătorii locali, centre comunitare pentru derularea unor activități sociale, servicii pentru asigurarea siguranței și calității vieții de tip monitorizare video, ecologizare și managementul deșeurilor etc.).

c. Investiții în proiecte pentru furnizarea de servicii locale într-o manieră inovativă (de ex. centre/servicii pentru transparentizarea deciziei publice, furnizarea de informații de interes general pentru populația locală).

Cheltuieli neeligibile specifice

- Contribuția în natură.
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente.
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

Pentru a fi eligibile, cheltuielile aferente acțiunilor finanțate în cadrul acestei Măsuri vor respecta următoarele prevederi:

- art. 65 și art. 69(3) din Reg (UE) nr. 1303/2013
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014

Pentru a fi eligibile costurile asociate acțiunilor eligibile se vor încadra în prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2015, PNDR 2014-2020.

ATENȚIE !!!

- Beneficiarii Măsurii, în cadrul acțiunilor propuse, vor avea în vedere respectarea, principiilor non segregării și desegregării în conformitate cu „Ghidul adresat Statelor Membre pentru folosirea fondurilor structurale și de investiții în combaterea segregării teritoriale și școlare“.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili.
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată.
- Solicitantul trebuie să demonstreze dreptul de proprietate și/sau utilizare a infrastructurii/terenului aferent investițiilor propuse.
- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată.
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin Măsură.
- Investiția să se realizeze în teritoriul de tip LEADER aferent GAL.
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală a comunei/orașului și/sau națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții.
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General.
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul de dezvoltare socială și/sau economică al acesteia.

8. Criterii de selecție

1. Principiul sprijinirii formelor de asociere și cooperare la nivel local în sensul prioritizării proiectelor care deservește beneficiari ai Măsurii de cooperare (M19.2_16) locală sau proiecte depuse de forme asociative/parteneriate.
2. Proiecte care dovedesc un management durabil al investițiilor propuse prin asigurarea de resurse și calitate tehnică necesară în vederea sustenabilității acestor investiții.
3. Proiecte inovative cu efect multiplicator.
4. Proiecte care integrează acțiuni din categoriile a, b și c.

5. Proiecte care implică un nivel crescut de deservire a populației locale și/sau care contribuie la diminuarea semnificativă a segregării la nivel local.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei Măsuri va fi **100% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele negeneratoare de venit aplicate de autoritățile publice locale și ONG-uri, sub rezerva aplicării art. 61 din R (UE) nr. 1303/2013 și nu va depăși maxim **200.000 euro/proiect**.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatori conform ariei de intervenție corespunzătoare măsurii/6B - populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite - **3.000 locuitori**

Denumirea măsurii - *Sprijin pentru studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică - 19.2_7.6/6B*

Tipul măsurii: **X INVESTIȚII**

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura 19.2_7.6 se adresează nevoilor legate de dezvoltarea durabilă prin promovarea teritoriului așa cum au fost acestea identificate în cadrul analizei diagnostic și SWOT în ceea ce privește necesitatea *conservării și promovării elementelor de moștenire culturală și a tradițiilor reprezentative pentru identitatea locală. Conservarea și promovarea elementelor de moștenire culturală, a elementelor de patrimoniu material și imaterial la nivelul teritoriului poate constitui baza dezvoltării turismului local și conservării, promovării și dezvoltării identității locale* iar sprijinul acordat prin Măsura 19.2_7.6 va contribui la *diminuarea stării de degradare a așezărilor tradiționale cu valoare culturală și a monumentelor istorice*. Sprijinul acordat în cadrul acestei Măsuri va contribui la creșterea atractivității teritoriului prin punerea în valoare a identității locale și implicit la creșterea nivelului de trai în teritoriul GAL.

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr.1305/2013, art. 4. Măsura contribuie la Obiectivul 3 „Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribuie la următoarele obiective specifice:

- *Dezvoltarea unor inițiative privind conservarea, refacerea și promovarea elementelor de patrimoniu local, material și imaterial sau natural și a elementelor definitorii pentru identitatea locală prin stimularea cooperării între actorii locali reprezentativi.*

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013:

- *Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.*

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, conform art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg.(UE) 1.305/2013:

- **Inovare** - prin sprijinul acordat investițiilor aferente acestei măsuri se încurajează adoptarea unor soluții noi și la nivel local pentru identificarea, reabilitarea, conservarea și punerea în valoare a elementelor definitorii pentru identitatea locală și de patrimoniu natural și cultural material și imaterial.

- **Mediu și clima** - prin susținerea investițiilor aferente acestei Măsurii se va încuraja punerea în valoare a monumentelor naturale de importanță locală în acord cu cerințele privind protecția mediului.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL - Măsura este complementara cu Măsura 19.2_16 din cadrul SDL, în sensul ca beneficiarii direcți ai Măsurii 19.2_16 vor fi sprijiniți indirect ca și beneficiari ai Măsurii 19.2_7.4, prin crearea unor facilități/piețe locale în scopul consolidării formelor asociative create la nivel local. De asemenea, măsura este **complementară cu măsurile M19.2_7.1, M19.2_7.2 și M19.2_7.4** în sensul ca beneficiarii direcți ai acestora pot fi beneficiari direcți ai măsurii M19.2_7.6 în scopul completării investițiilor locale pentru creșterea atractivității teritoriului.

Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL - Măsura propusă, contribuie împreună cu Măsurile 19.2_6.2, 19.2_6.4, 19.2_7.2, 19.2_7.4 și M19.2_7.1 la realizarea **Priorității de dezvoltare 6**, fiind în acest sens în relație de sinergie cu acestea.

2. Valoare adăugată a măsurii

Măsura propusă va crea valoare adăugată la nivelul teritoriului pe de o parte pe baza caracterului inovativ al acesteia legat de posibilitatea inventarierii/conservării și promovării acelor elemente de moștenire culturală și a elementelor naturale pe care comunitățile locale de la nivelul teritoriului le consideră definitorii pentru identitatea locală, iar pe de altă parte pe baza pe baza impactului estimat în urma implementării Măsurii, legat de creșterea atractivității teritoriului și a nivelului de trai al populației locale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- **R (UE) nr. 1407/2013** privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis

- **R (UE) nr. 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

- **R (UE) nr. 480/2014** de completare a R (UE) nr. 1303/2013

- **R (UE) nr. 808/2014** de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013

Legislație națională

- **LEGE nr. 422 din 18 iulie 2001** privind protejarea monumentelor istorice cu modificările și completările ulterioare

- **Legea nr. 215/2001** a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare

- **Ordonanța Guvernului nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare

- **LEGE nr. 489 din 28 decembrie 2006** privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor cu modificările și completările ulterioare

- **Ordinul nr. 2260 din 18 aprilie 2008** privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare

- **Legea nr. 143/2007** privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare

5. Tip de sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.

- Plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013.

4. Beneficiari direcți / indirecti (grup țintă)

- UAT și asocieri dintre acestea definite conform legislației în vigoare

- ONG-uri;

- Unități de cult conform legislației în vigoare;

- Persoane fizice autorizate/societăți comerciale care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural de utilitate publică, de clasă B sau elemente arhitecturale sau naturale definitorii pentru identitatea culturală și de patrimoniu local;

- Parteneriate dintre acestea.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

a. Restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local de clasă B.

b. Restaurarea, conservarea și/sau dotarea așezămintelor monahale de clasă B și/sau a celor definitorii pentru identitatea culturală locală.

c. Modernizarea, renovarea și/sau dotarea căminelor culturale sau altor elemente de moștenire și interes cultural/patrimonial de scară mică, definitorii pentru identitatea locală sau pentru promovarea și conservarea tradițiilor locale (de ex: clădiri publice, construcții tradiționale, capele etc.).

d. Conservarea și promovarea elementelor locale de patrimoniu imaterial (folclor, festivaluri, datini și tradiții locale etc.) inclusiv cele aparținând minorităților locale (de ex. rromă).

e. Acțiuni de inventariere și identificare, inclusiv promovare, a elementelor culturale/naturale reprezentative pentru identitatea locală.

Cheltuieli neeligibile specifice

- Contribuția în natură.

- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente.

- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

Pentru a fi eligibile, cheltuielile aferente acțiunilor finanțate în cadrul acestei Măsuri vor respecta următoarele prevederi:

- art. 65 și art. 69 (3) din Reg (UE) nr.1303/2013

- art. 45 din Reg. (UE) nr.1305/2013

- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014

Pentru a fi eligibile costurile asociate acțiunilor eligibile se vor încadra în prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2015, PNDR 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili.

- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată.

- Solicitantul trebuie să demonstreze dreptul de proprietate și/sau utilizare a infrastructurii/terenului aferent investițiilor propuse.

- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată.

- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin Măsură.

- Investiția să se realizeze în teritoriul de tip LEADER aferent GAL.
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală a comunei/orașului și/sau națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții.
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General.
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul de dezvoltare socială și/sau economică al acesteia.

8. Criterii de selecție

1. Proiecte cu un înalt grad de deservire a populației locale.
2. Proiecte depuse de forme asociative/parteneriate.
3. Proiecte cu valoare culturală locală, în sensul promovării investițiilor pentru promovarea elementelor reprezentative pentru identitatea culturală locală sau asupra siturilor naturale de importanță locală.
4. Principiul integrării culturale locale în sensul prioritizării proiectelor care promovează în manieră integrată conservarea și promovarea unor elemente de patrimoniu local imaterial interculturale specifice populației majoritate și minorității rromă locale.
5. Proiecte cu efect multiplicator.
6. Proiecte care integrează acțiuni din categoriile a, b, c, d și e.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei Măsuri va fi **100% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele **negeneratoare de venit** aplicate de autoritățile publice locale și ONG-uri, sub rezerva aplicării art. 61 din R (UE) nr. 1303/2013 și nu va depăși **maxim 200.000 euro/proiect**.

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei Măsuri va fi **80% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele **generatoare de venit** și nu va depăși **100.000 euro/proiect**.

Sprijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/ beneficiar.

10. Indicatori de monitorizare:

Indicatori conform ariei de intervenție corespunzătoare Măsurii/6B - populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite - 3.000 locuitori.

Denumirea măsurii - Îmbunătățirea performanței economice a exploatațiilor agricole - sprijin pentru investiții - M 19.2_4/2A

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura 19.2_4 se adresează unei serii de nevoi relevate în cadrul analizei diagnostic și SWOT pentru stimularea investițiilor în active fizice în sectoarele agricole cu potențial de dezvoltare de la nivelul teritoriului și în procesarea produselor agricole asociate acestora, precum: *consolidarea mijloacelor de producție prin înzestrarea tehnică a fermelor locale;*

stimularea cultivării și depozitării legumelor (construcții și spații protejate), a culturilor de câmp; creșterii efectivului de animale (suine, bovine, păsări); investiții necesare diversificării activităților agricole la nivelul fermei, orientării către piață și adăugarea de plus valoare produselor locale prin procesarea și comercializarea directă a acestora în cadrul lanțurilor alimentare integrate; stimularea cooperării și a investițiilor care deservește forme asociative ale fermierilor locali; investiții pentru utilizarea eficientă a resurselor, protecția mediului, producția de energie regenerabilă pentru consum propriu și pentru reducerea emisiilor de GES și amoniac în agricultură.

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4. Măsura contribuie la Obiectivul 1 „Favorizarea competitivității agriculturii locale“.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribuie la următoarele obiective specifice:

- *Modernizarea, restructurarea și înființarea de ferme locale competitive și orientate spre piață, bazate pe un management eficient și adaptate problemelor de mediu și schimbărilor climatice.*

- *Încurajarea creării unor facilități moderne, la nivel local, pentru colectarea, procesarea și vânzarea produselor locale.*

Măsura contribuie la următoarele priorități prevăzute la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013:

- **Prioritatea 2 - Creșterea viabilității exploatațiilor agricole și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.**

- **Prioritatea 3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură.**

Măsura corespunde obiectivelor art.17 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 2A - Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activității agricole, conform art.5 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

- **Inovare** - prin acordarea de sprijin cu prioritate proiectelor care presupun investiții în procese, practici și/sau tehnologii inovative pentru teritoriu și care conduc la ameliorarea performanței economice a exploatațiilor în toate sectoarele prioritare.

- **Mediu și clima** - prin acordarea de sprijin cu prioritate investițiilor în procese, practici și/sau tehnologii prietenoase cu mediul și adaptate schimbărilor climatice sau bazate pe utilizarea energiei regenerabile și conservarea resurselor (eficientizarea utilizării/economisire).

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL - Măsura este complementară cu Măsura 19.2_16 din cadrul SDL, în sensul că beneficiarii direcți ai Măsurii 19.2_16 vor fi sprijiniți cu prioritate ca și beneficiari direcți ai Măsurii 19.2_4, în scopul consolidării formelor asociative create la nivel local. De asemenea, măsura este complementară și cu măsura M19.2_6.1 în sensul că beneficiarii direcți ai acesteia pot deveni beneficiari direcți ai măsurii M19.2_4 pentru consolidarea activităților agricole dezvoltate prin intervențiile anterioare.

Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL - Măsura 19.2_4 împreună cu Măsura 19.2_6.1 contribuie la realizarea **Priorității de dezvoltare 2**, fiind în acest sens în relație de sinergie cu aceasta.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a Măsurii 19.2_4 rezidă are la bază impactul pozitiv estimat prin intervenția acesteia la nivelul sectoarelor agricole prioritare pentru teritoriu, constând în

crearea unor ferme competitive la nivel local, înlesnirea accesului la piața al acestora prin stimularea creării de lanțuri alimentare integrate (lanțuri scurte), în special prin sprijinirea asocierilor dintre fermele locale, creșterea numărului de locuri de muncă și a nivelului de calificare, asimilarea unor practici, procese și tehnologii inovative, prietenoase cu mediul și adaptate schimbărilor climatice, bazate pe utilizarea energiei regenerabile și conservarea reurselor (eficientizarea utilizării acestora/economisire).

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- **R (UE) nr. 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului
- **R (UE) nr. 1307/2013** de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (UE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (UE) nr. 73/2009 al Consiliului
- **Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii
- **R (UE) nr. 1242/2008** de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole
- **Alte acte normative în vigoare aplicabile**

Legislație națională

- **Legea cooperăției agricole nr. 566/2004** cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii cooperative agricole
- **Legea nr. 1/2005** privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii societăți cooperative agricole
- **Ordonanța Guvernului nr. 37/2005** privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii Grupuri de producători)
- Alte acte normative în vigoare privind respectarea normelor sanitare, sanitar-veterinare sau de altă natură corespunzătoare tipurilor de investiții aferente Măsurii

4. Beneficiari direcți / indirecti (grup țintă)

- Fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- Cooperative (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare, care deservește interesele membrilor.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg.(UE) 1305/2013
- Instrument financiar conform condițiilor detaliate în cap. 8.16. din PNDR 2014-2020

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducerea emisiilor poluării și respectarea standardelor Uniunii care vor deveni obligatorii pentru exploatații în viitorul apropiat, și cele pentru depozitarea/gestionarea adecvată a gunoii de grajd în zonele unde această cerință este în curs de aplicare.

- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor.
- Investiții în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art. 17 (5) al Reg. 1305/2013 (maxim 24 luni de la momentul instalării) și investiții de conformare cu noile standarde în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6) (maxim de 12 luni de la data la care noul standard a devenit obligatoriu pentru exploatație).
- Asigurarea utilităților și racordărilor necesare funcționării fermei.
- Investiții în procesarea* produselor agricole* la nivel de fermă, precum și investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole) - cu excepția proiectelor depuse de parteneriate sau membrii ai formelor asociative create prin măsura M19.2_16 și care vizează consolidarea acestor asocieri, vor fi realizate doar împreună cu investițiile în modernizarea/dezvoltarea fermei (considerate ca fiind proiecte ce vizează un lanț alimentar integrat și adăugarea de plus valoare la nivel de fermă).
- Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei, (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu.
- Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu art. 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013.

** Cheltuielile vor fi eligibile începând cu momentul apariției de noi standarde aplicabile exploatațiilor agricole.

Atenție !!! - Pentru a fi eligibile costurile asociate acțiunilor eligibile se vor încadra în prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare și PNDR 2014-2020.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili.
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică care să respecte minimul prevăzut de legislația în vigoare la momentul lansării sesiunii de depunere a proiectelor.
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin Măsură.
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției.
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico - economice.
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare.
- Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatație agricolă (conform art. 17, alin. 5 din R (UE) nr.1305/2013).
- Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană (conform art. 17, alin. 6 din R (UE) nr.1305/2013).
- Investiția va respecta legislația în vigoare din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară.
- Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat.

În cazul procesării la nivel de fermă materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs Anexa I.

8. Criterii de selecție

1. Proiecte propuse de beneficiari eligibili care dețin exploatații **mici și medii**.
2. Proiecte care vizează sectoare prioritare conform analizei diagnostic și SWOT, precum: sectorul zootehnic (suine, bovine, ovine și caprine) și vegetal (cereale, plante oleaginoase și proteice, cartofi și legumicultură în spații protejate, inclusiv producere de material săditor).
3. Proiecte care propun crearea lanțurilor alimentare integrate, respectiv combinarea în cadrul aceluiași proiect, în special din cadrul sectoarelor agricole prioritate la nivel local a cel puțin două operațiuni care conduc la realizarea unui lanț alimentar integrat după cum urmează:
  - ✓ 3.a - producție agricolă primară - procesare - comercializare.
  - ✓ 3.b - producție agricolă primară - procesare.
4. Proiecte propuse în scopul consolidării asocierii fermierilor care dețin exploatații de dimensiuni mici și/sau medii, în special în cadrul formelor asociative realizate prin Măsura 19.2_16.4 și/sau a altor cooperative sau a grupurilor de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare:
  - ✓ 4.a - Proiecte depuse de cooperative și/sau grupuri de producători create în cadrul Măsurii 19.2_16 formate preponderent din exploatații mici și/sau medii.
  - ✓ 4.b - Proiecte depuse de beneficiari eligibili care sunt parteneri în cadrul formelor asociative create prin Măsura 19.2_16 și care dovedesc contribuția investiției propuse la realizarea Planului pentru dezvoltarea lanțului scurt/Planului de Marketing pentru piața locală și la consolidarea formei asociative locale .
  - ✓ 4.c - Proiecte depuse de alte cooperative și grupuri de producători de la nivelul teritoriului LEADER GAL formate preponderent din ferme mici și medii.
5. Proiecte propuse în funcție de nivelul de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole (studii superioare, studii liceale și post liceale, școli profesionale).
6. Proiecte care contribuie la consolidarea forței de muncă la nivel local prin crearea de noi locuri de muncă pentru populația locală, în special pentru categorii de populație aflate în situații de risc și rromi.
7. Proiecte care propun investiții în procese, practici și/sau tehnologii inovative pentru teritoriu, prietenoase cu mediul și adaptate schimbărilor climatice sau bazate pe utilizarea energiei regenerabile și conservarea resurselor (eficientizarea utilizării acestora/economisire).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

(Sprijin public nerambursabil)

1. În cazul fermelor având dimensiunea economică până la **500.000 SO** și în cazul **cooperativelor și grupurilor de producători** (conform punct 4), rata sprijinului public nerambursabil va fi de **50%** din totalul cheltuielilor eligibile, iar în cazul fermelor având dimensiunea economică peste **500.000 SO** rata sprijinului public nerambursabil va fi de **30%**, și nu va depăși:
  - în cazul proiectelor care prevăd **achiziții simple** - maximum **200.000 euro**, respectiv maxim **50.000 euro** pentru **fermele mici**;
  - în cazul proiectelor care prevăd construcții-montaj - maximum **200.000 euro** pentru **sectorul vegetal**, respectiv **70.000 euro** pentru fermele mici din sectorul vegetal și maximum **200.000 euro** pentru **legume în spații protejate (sere)** și sectorul **zootehnic**, respectiv **70.000 euro** pentru **fermele mici** din sectorul zootehnic;

- în cazul proiectelor care prevăd crearea de lanțuri alimentare integrate la nivelul exploatației agricole / formelor asociative aferente M19.2_16 - maximum 100.000 euro, respectiv 50.000 euro pentru fermele mici.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși 90% în cazul fermelor mici și medii (cu dimensiunea până la 250.000 SO), respectiv 70% în cazul fermelor având între 250.000 și 500.000 SO, în cazul:

Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare (conf. art. 2 al R (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, conf. anexa II a R 1305), respectiv

Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative și grupuri de producători) și a proiectelor integrate.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatori conform ariei de intervenție corespunzătoare Măsurii/2A - număr de exploatații agricole / beneficiari sprijiniți - 3 exploatații / beneficiari.

Prin tipul investițiilor propuse Măsura contribuie indirect și la realizarea indicatorilor ariei de intervenție secundară 3A - număr de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri / organizații de producători - 2 exploatații.

Indicator specific LEADER - creare locuri de muncă - număr de locuri de muncă create - 3 locuri de muncă.

Denumire măsurii - Ajutor la înființarea de societăți pentru tinerii fermieri - M 19.2_6.1/2B

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura 19.2_6.1 contribuie la rezolvare unei serii de nevoi relevante identificate la nivelul teritoriului în cadrul analizei diagnostic și SWOT după cum urmează: *nevoia de reîntinerire a generației locale de fermieri pe fondul îmbătrânirii populației locale și mai ales a celei ocupate în agricultură; necesitatea creșterii nivelului profesional și de competențe al tinerilor fermieri în acord cu interesul acestora pentru dezvoltarea profesională; necesitatea creării de oportunități la nivelul teritoriului pentru tineri care vor avea reședința și își vor desfășura activitatea în proximitatea fermei reducând astfel migrația populației tinere locale; necesitatea restructurării, consolidării și dezvoltării fermelor mici locale prin orientarea acestora către piață în special în cadrul sectoarelor agricole locale prioritare - zootehnic/mixt (apicultură și bovine, ovine și caprine) și vegetal (cereale, plante oleaginoase și proteice, legumicultura, inclusiv producția de material săditor).*

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4. Măsura contribuie la Obiectivul 1 „Favorizarea competitivității agriculturii locale“.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribuie la obiectivul specific:

- *Restructurarea, consolidarea și dezvoltarea fermelor mici locale prin orientarea acestora către piață și reînnoirea generației de fermieri la nivel local și*

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013:

- Prioritatea 2 - Creșterea viabilității exploatațiilor agricole și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

Măsura corespunde obiectivelor art.19 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 2B - Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor, conform art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg. (UE) 1305/2013:

- Inovare - datorită gradului mare de deschidere a tinerilor fermieri către produsele cunoașterii dar și a nivelului ridicat de pregătire și acces la informație al acestora sprijinul instalării tinerilor fermieri ca și manageri de exploatații agricole va facilita adoptarea de practici și procese inovative în sectorul agro-alimentar. De asemenea, accesul acestora la informații și cunoștințe noi, va facilita și procesul de diseminare a bunelor practici, procese sau idei inovative.

- Mediul și clima - Măsura va contribui la sprijinirea tinerilor fermieri pentru îndeplinirea statutului de fermier activ și facilitarea gestionării durabile a activităților agricole, inclusiv în ceea ce privește gestionarea deșeurilor sau a gunoiului de grajd și adaptarea culturilor la schimbările climatice.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL - Măsura este complementară cu Măsura 19.2_16 din cadrul SDL, în sensul că beneficiarii direcți ai Măsurii 19.2_16 vor fi sprijiniți cu prioritate ca și beneficiari direcți ai Măsurii 19.2_6.1, în scopul consolidării formelor asociative create la nivel local. De asemenea, măsura este complementară cu măsurile M19.2_6.2, M19.2_6.4, M19.2_4, în sensul că beneficiarii direcți ai măsurii 19.2_6.1 pot fi beneficiari direcți ai acestor măsuri în scopul consolidării investițiilor inițiale sau diversificării acestora prin activități de natura non-agricolă.

Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL - Măsura propusă, contribuie împreună cu Măsura 19.2_4 la realizarea **Priorității de dezvoltare 2**, fiind în acest sens în relație de sinergie cu aceasta.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura 19.2_6.1 creează valoare adăugată la nivelul teritoriului prin impactul estimat al acesteia, în sensul că sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va conduce la îmbunătățirea managementului, la creșterea competitivității sectorului agricol local fapt care va susține procesul de modernizare, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă. În același timp, sprijinul vizează încurajarea familiilor tinere de la nivelul teritoriului de a se stabili în spațiul LEADER GAL fapt care va contribui în mod pozitiv la economia teritoriului în general. De asemenea, intervenția măsurii, bazată pe încurajarea tinerilor fermieri de a se instala pentru prima dată ca șefi/manageri de exploatație va stimula implicarea acestora în crearea și promovarea lanțurilor scurte de aprovizionare, și, prin urmare, competitivitatea acestora și creșterea gradului de orientare spre parteneriate locale durabile.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- **R (UE) nr. 1307/2013** de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (CE) nr.73/2009 al Consiliului

- **Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii

- R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole
- R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului
- Actul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013
- R (UE) nr. 215/2014 al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013
- Alte acte normative în vigoare aplicabile

Legislație națională

- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța Guvernului nr. 8/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 375/2002, Ordonanța Guvernului nr.76/2004, cu modificările și completările ulterioare

4. Beneficiari direcți / indirecti (grup țintă)

- Tânărul fermier așa cum este definit în art. 2 din R (UE) nr. 1305/2013*, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;
- Persoană juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R (UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50+1 % din acțiuni.

*Art. 2 (1) n - „tânăr fermier“ înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani la momentul depunerii cererii, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

Sprijin la instalare - sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita tânărului fermier începerea activităților agricole.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

Condiții generale

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici.
- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 12.000 și 30.000 S.O. (valoare producție standard).
- Solicitantul prezintă un Plan de Afaceri.

- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:

- studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;
- cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire

sau

- angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului.

- Implementarea Planului de Afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.

- Solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării.

Condiții specifice

- Toate investițiile propuse în cadrul Planului de Afaceri trebuie realizate la nivelul teritoriului LEADER aferent GAL.

- Solicitantul, așa cum este acesta definit mai sus, trebuie să facă dovada ca are domiciliul în cadrul teritoriului LEADER GAL, iar exploatarea agricolă deținută să se fie amplasată la nivelul teritoriului LEADER aferent GAL.

Alte angajamente

Înainte de solicitarea celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatarei, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

În cazul în care exploatarea agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevedea în mod obligatoriu amenajări de gestionare a gunoierului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

8. Criterii de selecție

1. Proiecte care au la bază comasarea exploatareilor, având în vedere numărul exploatareilor preluate integral.

2. Proiecte propuse de beneficiari care dovedesc un nivel cât mai înalt de calificare în domeniul agricol.

3. Proiecte propuse pentru sectoare prioritare locale care vizează sectorul zootehnic/mixt (bovine, ovine și caprine, apicultură) și vegetal (pomicultură și/sau producția de semințe, legumicultură, inclusiv producția de material săditor).

4. Proiecte depuse de beneficiari eligibili care sunt parteneri în cadrul formelor asociative create prin Măsura 19.2_16.4 și care dovedesc contribuția investiției propuse la realizarea Planului de Afaceri/Marketing pentru crearea lanțului scurt și la consolidarea formei asociative locale.

5. Proiecte care demonstrează un nivel ridicat de calitate al Planului de Afaceri propus prin comercializarea producției proprii în procent de peste 20% din valoarea primei tranșe de plată înainte de solicitarea celei de-a doua tranșe de plată.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani (5 ani pentru sectorul pomicol) și este de:

- ✓ 30.000 de euro pentru exploatarele între 12.000 S.O. și 17.999 S.O.
- ✓ 40.000 de euro pentru exploatarele între 18.000 S.O. și 30.000 S.O..

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- ✓ 75% din cuantumul sprijinului la încheierea deciziei de finanțare;

- ✓ 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a Planului de Afaceri, fără a depăși trei* ani de la încheierea deciziei de finanțare.

Planul de afaceri va include cel puțin următoarele:

- Prezentarea situației inițiale a exploatației agricole (de ex: datele solicitantului, aria de cuprindere a activității, forma juridică a solicitantului, abilități profesionale, istoricul întreprinderii agricole, facilități de producție, dotarea exploatației).
- Prezentarea etapelor și obiectivelor propuse pentru dezvoltarea exploatației agricole (de ex. obiectivul general, obiectivele operaționale - planificarea îndeplinirii acestora, riscurile de implementare, standarde și norme europene legate de protecția muncii și de mediu și normele sanitare-veterinare, în cazul exploatațiilor agricole care vizează creșterea de animale, planul de amenajări pentru gestionarea gunoierului de grajd, conform normelor de mediu precum și previziunea bugetului de venituri - cheltuieli).
- Prezentarea detaliată a acțiunilor, inclusiv cele legate de sustenabilitatea mediului și de utilizare eficientă a resurselor, necesare pentru dezvoltarea exploatației agricole, formarea sau consilierea (îmbunătățirea economică propusă a exploatației, planul propus pentru formare și consiliere - pentru a îmbunătăți aptitudinile beneficiarilor și eficacitatea exploatației, restructurarea și diversificarea activităților agricole (evaluarea riscurilor de mediu și planificarea implementării)).

Precondiția gestionării eficiente a Planului de Afaceri este reprezentată de stabilirea domiciliului beneficiarului în UAT în care exploatația este înregistrată, precum și a locului de muncă în același UAT sau zona limitrofă.

În cazul neimplementării corecte a Planului de Afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Implementarea Planului de Afaceri, inclusiv ultima plată, cât și verificarea finală nu vor depăși 3 ani (5 ani doar pentru sectorul pomicol) de la decizia de acordare a sprijinului.

Perioada de grație în care tânărul fermier dobândește competențele profesionale adecvate este de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului (articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul delegat nr. 807/2014).

10. Indicatori de monitorizare

Indicatori conform ariei de intervenție corespunzătoare Măsurii/2B - număr de exploatații agricole / beneficiari sprijiniți - 7 exploatații.

Indicator specific LEADER - creare locuri de muncă - număr de locuri de muncă create - 7 locuri de muncă.

Denumirea măsurii - Sprijin pentru demararea de afaceri în domenii non-agricole în teritoriul de tip LEADER - 19.2_6.2/6A

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

X SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Sprijinul acordat în cadrul Măsurii 19.2_6.2 contribuie la soluționarea unor nevoi relevante la nivelul teritoriului identificate în cadrul analizei diagnostic și SWOT, legate de aspecte

precum: *necesitatea reducerii dependenței locale de activitățile agricole și diminuarea fluctuației locurilor de muncă datorată caracterului sezonier al acestor activități, prin promovarea antreprenorialului; necesitatea diversificării activităților economice și a ocupării forței de muncă și creșterea veniturilor gospodăriilor agricole locale; necesitatea dezvoltării activităților non-agricole locale pentru crearea de locuri de muncă la nivel teritorial și creșterea veniturilor populației la nivelul teritoriului în scopul obținerii unui echilibru socioeconomic local și dezvoltării locale durabile.*

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4. Măsura contribuie la Obiectivul 3 „Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribuie la următoarele obiective specifice:

- *Diversificarea economiei locale prin înființarea și dezvoltarea întreprinderilor locale competitive pentru creșterea numărului locurilor de muncă și asigurarea unor servicii și produse de calitate la nivel local.*

- *Stimularea turismului local și a activităților economice care au la bază activități tradiționale pentru promovarea identității locale.*

- *Înființarea, modernizarea și dotarea facilităților medicale și veterinare locale (cabinete medicale, laboratoare etc.).*

Măsura contribuie la următoarele priorități prevăzute la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013:

- **Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.**

Măsura corespunde obiectivelor art.19 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă, conform art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg. (UE) 1305/2013:

- **Inovare - sprijinirea diversificării activităților economice la nivelul teritoriului GAL, va înlesni adoptarea unor noi metode și tehnologii inovative care să conducă la noi oportunități și posibilități pentru o dezvoltare economică locală durabilă.**

- **Mediul și clima - sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici de la nivelul teritoriului pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie în contextul dezvoltării activităților non-agricole va contribui la reducerea efectelor schimbărilor climatice. De asemenea, sprijinul acordat activităților agroturistice va viza promovarea unui turism responsabil, bazat pe conservarea și, mai ales, promovarea zonelor locale naturale sensibile și a biodiversității locale, contribuind, în același timp, la generarea de venituri și locuri de muncă la nivel local.**

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL - Măsura este complementară cu Măsura 19.2_16 din cadrul SDL, în sensul că beneficiarii direcți ai Măsurii 19.2_16 vor fi sprijiniți cu prioritate ca și beneficiarii direcți ai Măsurii 19.2_6.2, în scopul consolidării formelor asociative create la nivel local prin dezvoltarea unor activități non agricole complementare pentru crearea lanțurilor scurte și/sau promovării pieței locale. De asemenea, măsura este complementară cu măsurile M19.2_6.1 și M19.2_4.1, în sensul că beneficiarii direcți ai acestora pot deveni beneficiarii direcți ai măsurii M19.2_6.2 în scopul diversificării activităților agricole prin activități noi non-agricole.

Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL - Măsura propusă, contribuie împreună cu Măsurile M19.2_6.4, M19.2_7.1, M19.2_7.2, M19.2_7.4, M19.2_7.6 la realizarea Priorității de dezvoltare 6, fiind în acest sens în relație de sinergie cu acestea.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Sprrijinul acordat în cadrul Măsurii 19.2_6.2, creaza valoare adăugată la nivel local prin stimularea activităților non-agricole, în special, pentru fermierii de mici dimensiuni sau membrii familiilor lor contribuind la reducerea dependenței față de agricultură. De asemenea măsura va sprijini dezvoltarea micilor întreprinzători locali, din sectoarele cu potențial ridicat de dezvoltare identificate la nivelul teritoriului (servicii pentru populația teritoriului, producție, agroturism, industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației) realizându-se în acest fel facilitarea diversificării economiei locale prin înființarea și dezvoltarea de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, în vederea unei dezvoltări economice durabile, creării de locuri de muncă și reducerii sărăciei a nivelului teritoriului.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- **Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii

Legislație națională

- **Ordonanța de Urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare

- **Ordonanța de Urgență nr. 142/2008** privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național

4. Beneficiari direcți / indirecti (grup țintă)

- Fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole în spațiul LEADER aferent GAL pentru prima dată. Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile;

- Microîntreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul LEADER aferent GAL, care își propun activități non-agricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;

- Microîntreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate la nivelul teritoriului LEADER aferent GAL, în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-ups).

5. Tip de sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

Sprrijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru finanțarea de noi activități non-agricole în teritoriul LEADER aferent GAL, pe baza unui Plan de Afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprrijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul **Planului de Afaceri (PA)**. Toate cheltuielile propuse prin **PA**, inclusiv capital de lucru și capitalizarea întreprinderii și activitățile relevante pentru implementarea corectă a **PA** aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Costuri neeligibile

Nu sunt eligibile cheltuielile cu achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională, precum și producerea și comercializarea produselor din Anexa I din Tratat.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili.

- Solicitantul trebuie să prezinte un Plan de Afaceri.

- Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin Măsură.

- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în spațiul aferent teritoriului LEADER GAL, iar activitatea va fi desfășurată în teritoriul LEADER aferent GAL.

- Implementarea Planului de Afaceri trebuie să înceapă în cel mult 6 luni de la data notificării de primire a sprijinului.

Alte angajamente

Înainte de solicitarea celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate, în procent de minim 30% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de Afaceri).

8. Criterii de selecție

1. Proiecte inițiate de întreprinderi existente sau fermieri/membrii ai gospodăriilor agricole care au desfășurat în principal activitate în domeniul agricol și intenționează să își diversifice activitatea într-un sector non-agricol.

2. Proiecte propuse pentru sectoarele cu potențial de creștere locală în acord cu analiza diagnostic și SWOT a teritoriului (servicii pentru populația locală, producție, agroturism, industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației).

3. Proiecte care demonstrează un nivel ridicat de calitate al Planului de Afaceri în sensul că solicitantul va face dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate, în procent de peste 30% din valoarea primei tranșe de plată.

4. Proiecte depuse de beneficiari eligibili care sunt parteneri în cadrul formelor asociative create prin Măsura 19.2_16 și care dovedesc contribuția investiției propuse la realizarea Planului de Afaceri/Marketing pentru crearea lanțului scurt și la consolidarea formei asociative locale.

5. Proiecte care contribuie la consolidarea forței de muncă la nivel local prin crearea de noi locuri de muncă pentru populația locală, în special pentru categorii de populație vulnerabile/aflăte în situații risc și rromi.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile Reg. (UE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

Cuquantumul sprijinului este de **50.000 de euro/proiect**, cu posibilitatea majorării sprijinului până la valoarea de **70.000 de euro/proiect** în cazul activităților de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și de agroturism.

Sprijinul pentru înființarea de activități non-agricole în zone rurale se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe astfel:

- ✓ **70%** din cuquantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- ✓ **30%** din cuquantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a Planului de Afaceri, fără a depăși cinci ani de la semnarea deciziei de finanțare.

Perioada de implementare a Planului de Afaceri este de maximum 57 luni și include controlul implementării corecte precum și plata ultimei tranșe.

În cazul neimplementării corecte a Planului de Afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Planul de afaceri va include cel puțin următoarele:

- Prezentarea situației economice inițiale a beneficiarului care solicită sprijinul.
- Prezentarea etapelor și obiectivelor propuse pentru dezvoltarea noilor activități ale beneficiarului.
- Prezentarea detaliată a acțiunilor și resurselor aferente (materiale, umane și financiare) necesare pentru dezvoltarea activităților beneficiarului, cum ar fi

investițiile, formarea sau consilierea, care să contribuie la dezvoltarea activităților întreprinderii, inclusiv crearea sau dezvoltarea de noi abilități/competențe ale angajaților.

Domeniile de diversificare acoperite în cadrul Măsurii sunt:

- Servicii (ex: medicale, sociale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, alte servicii destinate populației din spațiul LEADER GAL, etc.).
- Activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producție de combustibil din biomasă - ex.: fabricare de peleti) în vederea comercializării, producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului etc. .
- Activități turistice (ex: servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement și alimentație publică).
- Activități meșteșugărești (ex: activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (ex: olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.).

10. Indicatori de monitorizare

Indicatori conform ariei de intervenție corespunzătoare Măsurii/6A / LEADER - număr de locuri de muncă create - 1 loc de muncă.

Denumirea măsurii - *Sprijin pentru investiții în creare și dezvoltare de activități neagricole - 19.2_6.4/6A*

Tip măsurii: X INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategice, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri contribuie la soluționarea nevoii relevante la nivelul teritoriului identificate în cadrul analizei diagnostic și SWOT, legată de *necesitatea dezvoltării sectorului non-agricol la nivel local pentru reducerea dependenței față de agricultura de semi subzistență, crearea de locuri de muncă și creșterea veniturilor populației la nivelul teritoriului în scopul obținerii unui echilibru socioeconomic și dezvoltării locale durabile*. Acest sprijin se adresează microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din teritoriul GAL care dezvoltă activități neagricole noi sau existente. De asemenea, sunt vizați fermierii sau membrii gospodăriilor lor agricole care doresc să-și diversifice activitățile, prin desfășurarea de activități neagricole.

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr.1305/2013, art.4. Măsura contribuie la Obiectivul 3 „Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribuie la următoarele obiective specifice:

- *Diversificarea economiei locale prin înființarea și dezvoltarea întreprinderilor locale competitive pentru creșterea numărului locurilor de muncă și asigurarea unor servicii și produse de calitate la nivel local.*

- Dezvoltarea turismului local și a activităților economice care au la bază meserii și activități tradiționale pentru promovarea identității locale.

- Înființarea, modernizarea și dotarea facilităților medicale și veterinare locale (cabinete medicale, laboratoare etc.).

Măsura contribuie la următoarele priorități prevăzute la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013:

- **Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.**

Măsura corespunde obiectivelor art.19 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă, conform art. 5 din Reg. (UE) nr.1.305/2013.

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg.(UE) 1.305/2013:

- **Inovare** - prin sprijinirea diversificării activităților economice la nivelul teritoriului GAL, se înclesnește adoptarea unor noi metode și tehnologii inovative care să conducă la noi oportunități și posibilități pentru o dezvoltare economică locală durabilă.

- **Mediul și clima** - sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici de la nivelul teritoriului pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie în contextul dezvoltării activităților non-agricole va contribui la reducerea efectelor schimbărilor climatice. De asemenea, sprijinul acordat activităților agroturistice va viza promovarea unui turism responsabil, bazat pe conservarea și, mai ales, promovarea zonelor locale naturale sensibile și a biodiversității locale contribuind, în același timp, la generarea de venturi și locuri de muncă la nivel local.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL - Măsura este complementara cu Măsura 19.2_16 din cadrul SDL, în sensul că beneficiarii direcți ai Măsurii 19.2_16 vor fi sprijiniți cu prioritate ca și beneficiari direcți ai Măsurii 19.2_6.4, în scopul consolidării formelor asociative create la nivel local prin dezvoltarea unor activități non agricole complementare pentru crearea lanțurilor scurte și/sau promovării pieței locale. De asemenea, măsura este complementară cu măsurile M19.2_6.1 și M19.2_4.1, în sensul că beneficiari direcți ai acestora pot deveni beneficiari direcți ai măsurii M19.2_6.4 în scopul diversificării activităților agricole deja desfășurate prin activități noi non-agricole.

Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL - Măsura propusă, contribuie împreună cu Măsurile M19.2_6.2, M19.2_7.2, M19.2_7.2, M19.2_7.4, M19.2_7.6 la realizarea **Priorității de dezvoltare 6**, fiind în acest sens în relație de sinergie cu acestea.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura 19.2_6.4 creează valoare adăugată la nivel local prin stimularea mediului de afaceri, contribuind astfel la diversificarea economiei locale din spațiul LEADER aferent GAL, conducând la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației în special în sectoarele cu potențial ridicat de dezvoltare identificate cadrul analizei diagnostic și SWOT. Totodată, măsura vine în sprijinul fermierilor sau membrilor gospodăriilor agricole care doresc să-și diversifice activitățile economice prin practicarea de activități non-agricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- **Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii

- **Regulamentul (UE) nr. 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri

- maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului
- **Regulamentul (UE) nr. 1305/2013** privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare
  - **Reg. (UE) nr. 1407/2013** privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis
  - **Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02** cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții
  - **Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02** cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare.
  - **Linii directe comunitare** privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate

Legislație națională

- **Hotărârea Guvernului nr. 28/2008** privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico- economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții
- **Legea nr. 31/1990** privind societățile comerciale - republicată, cu modificările și completările ulterioare
- **Legea nr. 571/ 2003** privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare
- **Legea nr. 346/ 2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare
- **Ordonanță de urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare
- **Alte acte normative în vigoare aplicabile**

4. Beneficiari direcți / indirecti (grup țintă)

- Microîntreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate din teritoriul LEADER aferent GAL;
- Fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în teritoriul LEADER aferent GAL în cadrul întreprinderii deja existente.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013
- Instrument financiar conform condițiilor detaliate în cap. 8.1 din cadrul PNDR 2014-2020

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

- Investiții legate de furnizarea de servicii:
  - servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
  - servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
  - servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
  - activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice ;
  - servicii tehnice, administrative, etc. .
- Investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică tip agro-turistic, proiecte de activități de agrement.
- Investiții pentru producerea și comercializarea produselor neagricole.

- Investiții pentru activități meșteșugărești (activități de artizanat și alte activități tradiționale neagricole - olărit, brodat, prelucrare manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii, etc.).

- Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili.

- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de activități sprijinite prin Măsură.

- Localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie în teritoriul LEADER aferent GAL.

- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției.

- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice.

- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate.

- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația națională în vigoare.

8. Criterii de selecție

1. Proiecte care propun diversificarea activității agricole a fermelor existente către activități non-agricole.

2. Proiecte în sectoare cu potențial de creștere la nivel local: servicii pentru populația din spațiul aferent teritoriului LEADER GAL, producție, agroturism, industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației.

3. Proiecte propuse de beneficiari ce au derulat activități anterioare ca activitate generală de management a firmei, pentru o mai bună gestionare a activității economice.

4. Proiecte depuse de beneficiari eligibili care sunt parteneri în cadrul formelor asociative create prin Măsura 19.2_16.4 și care dovedesc contribuția investiției propuse la realizarea Planului de Afaceri/Marketing pentru crearea lanțului scurt și la consolidarea formei asociative locale.

5. Proiecte propuse de solicitanți ai căror activitate este localizată în întregime în teritoriul LEADER aferent GAL.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijin public nerambursabil va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși **200.000 de euro/beneficiar**:

- Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de **70%**.

- Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de **90%**, în următoarele cazuri:

- pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturism;

- pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități non agricole.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatori conform ariei de intervenție corespunzătoare Măsurii/6A/ LEADER - număr de locuri de muncă create - **4 3 locuri de muncă**.

Denumirea măsurii - *Srijin pentru cooperarea și asocierea actorilor locali în scopul promovării de activități privind dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale - 19.2_16/3A*

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura propusă vine în sprijinul unor nevoi relevante, identificate la nivelul teritoriului în cadrul analizei diagnostic și SWOT, în ceea ce privește: *necesitatea cooperării între micii producători locali în scopul identificării unor modalități de promovare și comercializare a unui volum crescut de produse locale și identificării/atragerii unor noi categorii de consumatori; necesitatea înființării lanțurilor alimentare la nivel local și organizării acestora pe principii de calitate, siguranță alimentară și pe o aprovizionare constantă; necesitatea creșterii nivelului de profesionalism și cunoaștere/informare a micilor producătorilor locali pentru o mai bună integrare pe piață; necesitatea unei cooperări integrate la nivel local între producători, procesatori, comercianți, și restaurante, unități de cazare, instituții de învățământ, autorități publice și alți consumatori, în scopul creșterii veniturilor populației și a stimulării economiei locale.*

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4. Măsura contribuie la Obiectivul 1 „Favorizarea competitivității agriculturii locale“.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribuie la următoarele obiective specifice:

- *Stimularea asocierii și/sau a cooperării dintre producătorii locali pentru promovarea produselor locale și creșterea accesului pe piața a acestora.*

- *Încurajarea accesului fermierilor locali la informații și cunoaștere.*

Măsura contribuie la următoarele priorități prevăzute la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013:

- **Prioritatea 3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură.**

- **Prioritatea 1 - Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultura, silvicultura și în zonele rurale.**

Măsura corespunde obiectivelor art. 35 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 3A - Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale, și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale, conform art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg. (UE) 1305/2013:

- **Inovare - măsura este în sine inovativă pentru teritoriu prin sprijinirea de acțiuni care presupun transferul de cunoștințe și informații legate de procese, practici și/sau tehnologii inovative pentru teritoriu și care conduc la obținerea unor produse locale competitive și la înlesnirea accesului acestora la piețele locale.**

- **Mediul și clima - prin acordarea de sprijin acțiunilor care presupun procese, practici și/sau tehnologii prietenoase cu mediul și adaptate schimbărilor climatice sau bazate pe utilizarea energiei regenerabile și conservarea resurselor (eficientizarea utilizării/economisire).**

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL - Măsura este complementara cu măsurile M19.2_4, M19.2_6.1 și M19.2_6.2, M19.2_6.4 din cadrul SDL, în sensul că beneficiarii direcți ai acestora vor putea fi sprijiniți ca și beneficiari direcți ai Măsurii 19.2_16, în scopul consolidării formelor asociative create la nivel local.

Sinergia cu alte măsuri din SDL - Nu e cazul.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a Măsurii propuse rezidă din caracterul profund inovator al acesteia pentru întregul teritoriu, aceasta reprezentând punctul nodal al întregii strategii, în sensul că prin sprijinul acordat se creează premisele unor parteneriate durabile la nivel local, stimulându-se în acest fel cooperarea pe toate nivelele și asigurându-se caracterul integrator al strategiei prin complementaritatea cu celelalte măsuri de investiții pentru sectoarele agricole sau de diversificare. În același timp valoarea adăugată rezidă și din impactul estimat prin crearea și promovarea unor produse locale competitive, adaptate cerințelor pieței, înlesnirea accesului micilor producători la categorii variate de consumatori și consolidarea legăturilor dintre aceștia, creșterea nivelului de profesionalism și cunoașterea a fermierilor și, în acest fel, creșterea veniturilor și a calității vieții populației locale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- **Regulamentul (UE) nr. 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

- **Regulamentul (UE) nr. 1407/2013** privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis

Legislația națională

-

4. Beneficiari direcți / indirecti (grup țintă)

Parteneriatele constituite din cel puțin un partener din categoriile de mai jos și cel puțin un fermier sau un grup de producători/o cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol.

- Fermieri;
- Microîntreprinderi și întreprinderi mici;
- Organizații neguvernamentale;
- Consilii locale;
- Unități școlare, sanitare, de agrement și de alimentație publică.

5. Tip sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

- Rambursarea cheltuielilor eligibile efectuate și plătite efectiv.
- Plată în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 din Regulamentul 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă, conform art. 35 al Reg. (UE) nr. 1305/2013, pentru costuri de cooperare pentru promovarea unor proiecte comune care implică cel puțin două entități care cooperează pentru:

- Crearea/dezvoltarea unui lanț scurt de aprovizionare/piețe locale (cu produse alimentare), și/sau

- Activități de promovare referitoare la crearea/dezvoltarea unui lanț scurt (sau lanțuri scurte) de aprovizionare (cu produse alimentare) și la piața locală deservită de acest lanț/aceste lanțuri.

În vederea realizării activităților prevăzute, sprijinul se va acorda pentru îndeplinirea graduală a obiectivelor cooperării, după cum urmează:

Etapa 1- Consolidarea cooperării, funcționarea acesteia și elaborarea **Planului privind crearea lanțului scurt sau Planului de Marketing pentru piața locală** și implică:

A: Costurile eligibile asociate acțiunilor propuse în cadrul unui Plan referitor la conceptul inițial de proiect privind crearea lanțului scurt sau Plan de marketing adaptat pieței locale***. *Aceste costuri vizează acțiuni care vor avea drept scop coordonarea și organizarea parteneriatului, după cum urmează:*

- Costuri de animare pentru formare și consolidarea cooperării/parteneriatului asociate activităților de consultare, întâlniri, grupuri de lucru etc. realizate între parteneri locali, în condițiile unui proiect colectiv care va furniza beneficii unei anumite zone clar identificabile;

- Cheltuieli privind costurile generale ale proiectului: elaborarea studiilor/planurilor de marketing asociate proiectului, conceptul de marketing, plan de afaceri, studii de fezabilitate etc.;

- Costuri de funcționare a cooperării: închiriere sediu, achiziție echipamente IT sau alte dotări necesare cooperării.

***

În situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale afectează eligibilitatea proiectului sau condițiile de selectare care ar fi determinat nefinanțarea acestuia, recuperarea sprijinului financiar se realizează integral.

Etapa 2 - Creșterea capacității membrilor cooperării pentru utilizarea de practici/tehnici/metode și tehnologii pentru dezvoltarea de produse competitive, prietenoase cu mediul și adaptate schimbărilor climatice, orientarea către piață a fermelor din cadrul cooperării și crearea/dezvoltarea unui lanț scurt de aprovizionare/piețe locale (cu produse alimentare), și/sau activități de promovare asociate acestora.

Această fază va implica costuri directe asociate unor acțiuni specifice corelate cu **Planul privind crearea lanțului scurt / Planul de Marketing pentru piața locală**, după cum urmează:

B: Costuri aferente unor acțiuni specifice:

- Acțiuni care prevăd investiții tangibile și intangibile conform măsurilor de investiții prevăzute la nivelul strategiei cu rol în crearea/dezvoltarea unui lanț scurt de aprovizionare/piețe locale (cu produse alimentare), și/sau activități de promovare asociate acestora.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul se încadrează în categoria beneficiarilor eligibili (formă de cooperare/parteneriat alcătuit din cel puțin două entități, așa cum sunt acestea precizate la punctul 4).

- Solicitantul va depune un acord de cooperare care face referire la o perioadă de funcționare cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea.

- Pentru proiectele legate de lanțurile scurte de aprovizionare, solicitantul va depune un **Plan**, referitor la conceptul de proiect privind lanțul scurt de aprovizionare.

- Pentru proiectele legate de piețele locale, solicitantul va prezenta un Plan privind un concept de marketing adaptat la piața locală care să cuprindă, dacă este cazul, și o descriere a activităților de promovare propuse.

- Proiectul de cooperare propus va fi nou și nu va fi în curs de desfășurare sau finalizat.

- Dacă este cazul, solicitantul va respecta definițiile cu privire la lanțurile scurte de aprovizionare și piețele locale stabilite în conformitate cu prevederile din articolul 11 din Regulamentul (UE) nr. 807/2014

- Parteneriatul/cooperarea sau membrii desemnați de la nivelul acesteia vor realiza și implementa acțiuni/proiecte (de tip b) specifice altor Măsuri de investiții de la nivelul SDL, care să conducă la obiectivele stabilite prin *Planul privind crearea lanțului scurt/Planul de Marketing pentru piața locală*.

8. Criterii de selecție

1. Proiecte propuse de parteneriate/asocieri reprezentative în funcție de numărul de parteneri implicați.

2. Proiecte propuse de parteneriate/asocieri cu o structură adecvată (relevantă) în raport cu obiectivul proiectului sau cu o anumită zonă de la nivelul teritoriului.

3. Proiecte care presupun obținerea unei forme juridice a parteneriatelor/(asocierilor) cooperărilor create, în acord cu legislația în vigoare și cu obiectivele acestora (de ex: cooperative, grupuri de producători sau asociații de producători, alte tipuri etc.).

4. Proiecte care propun crearea/dezvoltarea de "piețe locale" accesibile (i.e. distanță geografică mai mică între punctul de producție și punctul de vânzare).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă eligibilă a sprijinului este de **125.708,22 euro**. Costurile de funcționare a cooperării nu vor depăși 20% din valoarea maximă eligibilă a sprijinului acordat pe proiect depus.

Dacă proiectele de parteneriat intră în sfera de aplicare a normelor privind ajutoarele de stat (în afara sectorului agricol) sprijinul va fi acordat în conformitate cu Regulamentul privind ajutoarele de minimis nr. 1407/2013 și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar timp de trei ani fiscali.

Intensitatea sprijinului nerambursabil este de **100% din valoarea cheltuielilor eligibile cu excepția** acțiunilor care sunt eligibile în cadrul altor măsuri din SDL.

***Nota bene!!!

În cazul în care planul de proiect include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor măsuri (4, 6.1, 6.2, 6.4), atunci costurile sunt acoperite din măsura 16, în conformitate cu rata maximă a ajutorului și sumele aplicabile în cadrul acelor măsuri. Cu toate acestea, valoarea maximă a sprijinului nu va depăși valoarea maximă acordată în cadrul submăsurii 16.

În situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale afectează eligibilitatea proiectului sau condițiile de selectare care ar fi determinat nefinanțarea acestuia, recuperarea sprijinului financiar se realizează integral.

10. Indicatori de monitorizare:

Indicatori conform ariei de intervenție corespunzătoare Măsurii/3A - număr de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători - **2 exploatații**.

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.):

Prin implementarea măsurilor propuse și realizarea obiectivelor de dezvoltare rurală la care acestea contribuie, Strategia de Dezvoltare Locală este complementară și/sau contribuie la realizarea obiectivelor și priorităților următoarelor strategii relevante la nivelul teritoriului:

Nivel național / sectorial:

1. STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ¹⁰ - ORIZONTURI 2020/2030 - care își propune să răspundă unor provocări globale cruciale la nivel național în ceea ce privește: *schimbările climatice și energia curată, producție și consum durabile, conservarea și gestionarea resurselor naturale, sănătatea publică, incluziunea socială, demografia și migrația, sărăcia globală și sfidările dezvoltării durabile, prin realizarea obiectivelor următoarelor măsuri selectate în cadrul SDL: M19.2_7.2/6B; M19.2_7.4/6B; M19.2_6.2/6A; 19.2_6.4/6A; M19.2_4.1/2A; M19.2_6.1/2B.*

2. STRATEGIA NAȚIONALĂ DE COMPETITIVITATE¹¹ contribuind la realizarea unor ținte comune, precum: *Prioritatea 1: îmbunătățirea mediului de reglementare (ca urmare a lipsei de transparență a autorităților publice), Prioritatea 2: Acțiuni parteneriale între mediul public și mediul privat, Prioritatea 3: Factori și servicii suport, Prioritatea 4: Promovarea celor 10 sectoare de viitor (Turism și ecoturism, textile și pielărie, Lemn și mobilă, Industrii creative, Industria auto și componente, Tehnologia informațiilor și comunicațiilor, Procesarea alimentelor și a băuturilor, Sănătate și produse farmaceutice, Energie și management de mediu, Bioeconomie (agricultură, silvicultură, pescuit și acvacultură), biofarmaceutică și biotehnologii), prin realizarea obiectivelor următoarelor măsuri selectate în cadrul SDL: M19.2_7.4/6B; M19.2_6.2/6A; M19.2_6.4/6A; M19.2_4.1/2A; M19.2_16.4/3A*

3. STRATEGIA NAȚIONALĂ Cercetare Dezvoltare și Inovare¹²: OG1 - Creșterea competitivității economiei românești prin inovare și OG3 - Creșterea rolului științei în societate, prin realizarea obiectivelor următoarelor măsuri selectate în cadrul SDL: M19.2_16.4/3A; M19.2_6.2/6A; M19.2_6.4/6A; M19.2_4.1/2A

4. Strategia Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români aparținând Minorității Romilor 2012-2020 în ceea ce privește atingerea următoarelor obiective¹³: (2) *Creșterea nivelului de ocupare a cetățenilor români aparținând minorității rom și combaterea decalajelor de participare pe piața muncii formală comparativ cu populația majoritară, inclusiv prin acordarea de sprijin persoanelor cu șanse reduse de acces la piața muncii formală și persoanelor care au în întreținere copii de vârstă școlară, inclusiv prin măsuri pro active de ocupare precum consiliere, mediere și formare profesională. (3) Îmbunătățirea stării de sănătate a cetățenilor români aparținând minorității rom prin creșterea accesului la servicii de sănătate preventive și curative. (4) Îmbunătățirea condițiilor de locuit în comunitățile locale defavorizate din punct de vedere economico-social, precum și asigurarea accesului la servicii publice și mica infrastructură; (5) Păstrarea, afirmarea și dezvoltarea identității culturale (limbă, obiceiuri, patrimoniu, etc.) a romilor, în concordanță cu respectarea drepturilor omului și a legislației în vigoare; prin realizarea obiectivelor următoarelor măsuri selectate în cadrul SDL: M19.2_7.2/6B; M19.2_7.4/6B; M19.2_7.6/6B; M19.2_6.2/6A; 19.2_6.4/6A; M19.2_4.1/2A.*

¹⁰ <http://www.insse.ro/cms/files/IDDT%202012/StategiaDD.pdf>

¹¹ http://www.minind.ro/PROPUNERI_LEGISLATIVE/2014/SNC_2014_2020.pdf

¹² http://www.research.ro/uploads/politici-cd/strategia-cdi-2014-2020/strategia-cdi-2020_-proiect-hg.pdf

¹³ http://www.anr.gov.ro/docs/Site2014/Strategie/Strategie_final_18-11-2014.pdf

5. Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2015-2020¹⁴, în ceea ce privește politicile orientate către persoane privind: *ocuparea forței de muncă, transferuri sociale, servicii sociale, educație, sănătate, participare socială, prin realizarea obiectivelor următoarelor măsuri selectate în cadrul SDL: M19.2_7.2/6B; M19.2_7.4/6B; M19.2_6.2/6A; 19.2_6.4/6A; M19.2_4.1/2A; M19.2_6.1/2B.*

6. Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (SNOFM) 2014-2020¹⁵, **obiectivele:** *O1. Creșterea ocupării în rândul tinerilor și prelungirea vieții active a persoanelor în vârstă, O2. Îmbunătățirea structurii ocupaționale și participării pe piața muncii în rândul femeilor și persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, O3. Dezvoltarea unei resurse umane cu un nivel înalt de calificare și competente adaptate la cerințele pieței muncii, prin realizarea obiectivelor următoarelor măsuri selectate în cadrul SDL: M19.2_6.2/6A; 19.2_6.4/6A; M19.2_4.1/2A; M19.2_6.1/2B, M19.2_16.4/3A.*

7. Implementarea măsurilor aferente Strategiei de Dezvoltare propuse contribuie la realizarea obiectivelor Programului Național de Dezvoltare Rurala 2014-2020, răspunde următoarelor provocări în materie de dezvoltare în acord cu prevederile Acordului de Parteneriat: *Competitivitatea, Resursele, Oamenii și societatea și parțial Administrația și guvernarea.* Măsurile propuse în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală, în marea lor măsură, sunt complementare celor prevăzute în cadrul PNDR 2014-2020, prin adaptarea finanțărilor la condițiile specifice și caracteristice teritoriului, așa cum sunt acestea descrise la nivelul Capitolului V.

8. **Programul Pentru Dezvoltarea Clasei de Mijloc**¹⁶ la sate prin cele 7 direcții strategice: I. UN PLAN NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ MAI ACCESIBIL MICILOR FERMIERI ȘI MICULUI ÎNTREPRINZĂTOR; II. SCHIMBAREA DE GENERAȚII ÎN AGRICULTURĂ ȘI UN NOU ROL PENTRU FERMA DE FAMILIE; III. ASOCIEREA PENTRU INTRAREA PE PIAȚĂ - CHEIA PENTRU DEZVOLTARE; IV. INVESTIȚII ÎN MEDIUL RURAL; V. ACCESUL FERMIERILOR LA CREDITE IEFTINE ȘI GARANTARE; VI. DEZVOLTAREA ECONOMIEI RURALE PRIN ECO ȘI AGROTURISM; VII. O NOUĂ MISIUNE PENTRU GRUPURILE DE ACȚIUNE LOCALĂ, prin intermediul realizării obiectivelor tuturor măsurilor selectate în cadrul strategiei propuse.

Nivel regional:

9. **Planul de Dezvoltare Regionala 2014-2020 al Regiunii Sud Muntenia**¹⁷, al cărei obiectiv general este *stimularea unui proces de creștere economică durabilă și echilibrată a regiunii Sud Muntenia, bazată pe inovare și favorabilă incluziunii sociale, care să conducă la creșterea prosperității și calității vieții locuitorilor săi.* În acest sens SDL este complementară obiectivelor sale specifice privind: *creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile; creșterea economiei regionale prin stimularea competitivității IMM-urilor autohtone și consolidarea cercetării - dezvoltării - inovării; protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural; dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă; îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale; creșterea rolului așezărilor*

¹⁴ http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/2016/StrategyVol1RO_web.pdf

¹⁵ http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Munca/2014-DOES/2014-01-31_Anexa1_Strategia_de_Ocupare.pdf

¹⁶ http://gov.ro/fisiere/stiri_fisiere/Viziunea_Guvernului_Rom%C3%A2niei_pentru_dezvoltarea_clasei_de_mijloc_la_sate.pdf

¹⁷ <http://www.adrmuntenia.ro/imagini/upload/pdrmartie2015.pdf>

rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia, prin realizarea obiectivelor tuturor măsurilor selectate în cadrul SDL.

Nivel județean:

10. STRATEGIE DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI IALOMIȚA¹⁸, în ceea ce privește îndeplinirea următoarelor **OBIECTIVE SPECIFICE**: creșterea continuă a capacității de management, planificare și parteneriat a actorilor relevanți în contextul județean, în vederea dezvoltării durabile a județului și diminuării disparităților dintre mediul rural și urban; dezvoltarea echilibrată a infrastructurii, coordonate cu implementarea sistemelor adecvate de management și valorificare a capitalului natural în vederea gestionării eficiente a consumului de resurse și valorificarea maximală a acestora prin promovarea unor practici de consum și producție care să permită o creștere economică sustenabilă pe termen lung; creșterea serviciilor furnizate către cetățean în vederea creării condițiilor pentru o piață a muncii flexibilă, în care oferta de muncă este adaptată permanent cerințelor angajatorilor, prin promovarea culturii antreprenoriale, a societății informaționale și a noilor servicii, în contextul integrării activităților productive în spațiul economic european, , prin realizarea obiectivelor următoarelor măsuri selectate în cadrul SDL: M19.2 _7.2/6B; M19.2 _7.4/6B; M19.2 _7.6/6B; M19.2_6.2/6A; 19.2_6.4/6A; M19.2_4.1/2A, M19.2_16.4/3A.

11. STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BRĂILA)¹⁹, , prin realizarea obiectivelor tuturor măsurilor selectate în cadrul SDL la nivelul comunei Roșiori.

Obiective strategice: Reducerea disparităților de dezvoltare dintre localitățile județului Brăila , creșterea competitivității mediului economic , dezvoltarea sectorului agricol și agro-industrial , valorificarea poziționării geo-strategice și dezvoltarea sectorului logistic și comercial , dezvoltarea infrastructurii rutiere și tehnico-edilitare , îmbunătățirea calității serviciilor publice (educație, sănătate, servicii sociale), conservarea și valorificarea durabilă a mediului natural și antropoc, dezvoltarea capacității administrative a administrațiilor publice locale din județ

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiuni:

Strategia de Dezvoltare Locală presupune satisfacerea nevoilor identificate la nivelul teritoriului într-o manieră participativă prin finanțarea unor categorii de acțiuni specifice în cadrul unui proces complex și de lungă durată. Astfel, având în vedere complexitatea acestui proces, elaborarea unui plan este cu atât mai necesară, planul reflectând modul în care se preconizează implementarea efectivă a acesteia, de la faza de concepție și până la finalizare. Pentru un management eficient și pentru posibilitatea unei corecte monitorizări și evaluări a modului de punere în aplicare a activităților și sarcinilor aferente legate de implementarea SDL, se impune realizarea unui **plan de acțiune general**, pentru întreaga perioadă de implementare (până la finalul anului 2023), plan care vizează derularea activităților (calendarul estimativ), termenele de realizare, responsabili, resursele financiare și materiale.

Planul de acțiuni va fi „reperul“ care va oferi structurii organizatorice a GAL direcția generală în care se îndreaptă și care îi va confirma sau infirma că se află pe drumul cel bun. În cele ce urmează prezentăm succint planul de acțiune propus:

a) Calendarul estimativ de activități - termenele de realizare a acțiunilor (semestrial)

¹⁸<http://www.cicnet.ro/content/strategia-dezvoltare-judetului-ialomita>

¹⁹<http://www.portal-braila.ro/PORTAL/CJBRAILA/portal.nsf>

	plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare																			
9.	Aspecte specifice domeniilor contabilitate, juridic, audit etc.																			

b) Responsabili pentru implementarea acțiunilor (personal angajat/servicii externalizate/parteneri/etc.)

La nivelul structurii administrative a GAL, planul de acțiune și responsabilitățile privind implementarea SDL vor fi detaliate în cadrul unor proceduri interne clare și concrete, în vederea asigurării unui management riguros.

În vederea derulării activităților mai sus menționate, responsabilitatea ducerii la îndeplinire cade în sarcina organelor interne GAL, în special aparatului administrativ, cu susținerea partenerilor, după cum urmează:

- **activitățile 1, 2, 3, 6, 7 și 8** vor fi duse la îndeplinire de către aparatul administrativ cu sprijinul partenerilor, acolo unde situația o va impune;
- **activitatea 4** va fi dusă la îndeplinire de către aparatul administrativ/Comitetul de selecție al proiectelor/Comisia de Soluționare a Contestațiilor;
- **activitatea 5** va fi dusă la îndeplinire de către Adunarea Generală/Consiliul Director/Aparatul administrativ;
- **activitatea 9** va fi dusă la îndeplinire prin externalizarea serviciilor.

c) Resursele financiare și materiale necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse (bugetul alocat costurilor de funcționare GAL și resursele externe utilizate corelate cu acțiunile propuse)

Implementarea SDL presupune: mobilizarea resurselor în cadrul activităților derulate, identificarea problemelor pe fiecare etapă, raportarea etapelor și monitorizarea în scopul atingerii obiectivelor asumate. Resursele financiare necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse vor fi alocate din:

- Bugetul alocat costurilor de funcționare GAL prin intermediul 19.4;
- Resurse externe: ca de ex. cotizațiile membrilor, venituri realizate din activități economice directe, donații, sponsorizări sau legate, alte venituri prevăzute de lege.

Așa cum am precizat, implementarea SDL este un proces complex în care sunt implicate resurse umane și financiare specifice programării LEADER, iar tipologia activităților derulate/cheltuielilor eligibile este mult mai amplă, iar detalierea acestora vizează efectiv derularea procesului de implementare. Astfel, din punct de vedere financiar, pentru funcționarea GAL, sunt eligibile costurile legate de managementul implementării strategiei, respectiv costurile de funcționare, costurile de personal, costurile de instruire, costurile legate de comunicare, costurile financiare, precum și costurile legate de monitorizarea și evaluarea strategiei, conform articolului 34 (3) (g) Regulamentul 1303/2013. În acest context, pentru funcționarea GAL, sunt eligibile următoarele: cheltuieli de personal, cheltuieli pentru servicii de consultanță tehnică și financiară și expertiză legată de implementarea strategiei GAL, cheltuieli aferente sediului administrativ al GAL (închiriere

și dotarea) din teritoriul GAL, cheltuieli pentru echipamente și consumabile necesare funcționării GAL, cheltuieli pentru organizarea întâlnirilor GAL și ale comitetului de selecție, cheltuieli pentru comunicare, transport și utilități, costuri de audit, costuri legate de monitorizarea și evaluarea implementării strategiei, cheltuieli de participare la activitățile rețelei naționale și Rețelei Europene De Dezvoltare Rurală, cheltuieli cu achiziția unui singur mijloc de transport de către fiecare GAL (autovehiculul sau ambarcațiune pentru zona Delta Dunării) cu o valoare maximum 18.000 euro fără TVA, cheltuieli ocazionate de utilizarea, întreținerea, asigurarea mijlocului de transport achiziționat, precum și orice alte cheltuieli conexe, instruirea și/sau dezvoltarea competențelor angajaților GAL privind implementarea SDL, instruirea liderilor locali din teritoriul GAL privind implementarea SDL prin seminarii și grupuri de lucru, cheltuieli pentru animare (activități de promovare sau informare). Conform articolului 35 (1) (e) al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, costurile eligibile pentru animare sunt costurile pentru facilitarea schimbului între părțile interesate, pentru furnizarea de informații, pentru promovarea strategiei și pentru sprijinirea beneficiarilor în vederea pregătirii cererilor de finanțare.

Prin urmare, monitorizarea implementării se bazează pe „fundația”, care constituie o combinație între planul de acțiuni (implementare) și configurarea organizațională a GAL, dar mai presus de toate presupune comunicare și implicare. În acest sens detalierea tuturor activităților ce urmează a fi derulate va ajuta la definirea standardelor de performanță datorită faptului că asigură clarificarea obiectivelor și atribuțiilor într-un mod obiectiv și rațional. Astfel, în detalierea planului de acțiuni se va urmări ca acesta să fie explicit și inteligibil, suficient de flexibil pentru a permite modificări, capabil să fie monitorizat.

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală s-a realizat într-o manieră participativă, prin îndeplinirea obligațiilor asumate prin Decizia de Finanțare în cadrul sub-măsurii 19.1. Metodologia asumată a fost structurată pe 7 faze importante cu 11 activități aferente, în care procesele de analiză a caracteristicilor fundamentale ale teritoriului s-au corelat și s-au susținut reciproc cu procesele de animare, mobilizare și consultare a actorilor locali în ceea ce privește aceste caracteristici, identificarea problemelor locale și a oportunităților și soluțiilor pentru rezolvarea acestora. De asemenea, datorită dimensiunii extinse a teritoriului (21 comune componente) și populației relativ mari (55. 811 locuitori) precum și faptului ca activitățile prevăzute pentru elaborare strategiei trebuia să acopere acest teritoriu într-o perioadă scurtă de timp (3 luni de zile), s-a recurs la împărțirea teritoriului în trei zone de dezvoltare, în special pe baza dispunerii comunelor componente la nivel local, după cum urmează:

ZONA 1	ZONA 2	ZONA 3
1. Comuna Sfântu Gheorghe	1. Comuna Andrășești	1. Comuna Grindu
2. Comuna Balaciu	2. Comuna Albești	2. Comuna Colelia
3. Comuna Sărăteni	3. Comuna Buești	3. Comuna Cocora
4. Comuna Munteni - Buzău	4. Comuna Perieți	4. Comuna Reviga
5. Oraș Căzănești	5. Oraș Amara	5. Comuna Miloșești
6. Comuna Ciochina	6. Comuna Gheorghe Doja	6. Comuna Grivița
7. Comuna Sălcioara		7. Comuna Traian
		8. Comuna Roșiori

Astfel, în baza celor prezentate mai sus procesul de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei s-a realizat prin intermediul următoarelor activități:

- **3 reuniuni de informare și consultare a partenerilor GAL - la nivelul teritoriului - activitatea s-a realizat într-o singură zi în data de 04.02.2016 pe zone astfel:** Zona I în Oraș Căzănești - orele 09,00-10,30; Zona II - Oraș Amara -orele 11,30-12,30; Zona III - Comuna Reviga - orele 13,30 - 15,00. La aceasta activitate a participat un număr total 100 persoane, din care pe zone: Zona I - 33 participanți, Zona II - 30 participanți, Zona III- 37 participanți. Activitate a avut ca scop informarea tuturor partenerilor în ceea ce privește activitățile de animare, informare și analiză ce se vor derula la nivelul teritoriului, precum și mobilizarea liderilor și actorilor locali, stimulând astfel efectele benefice ale participării active a acestora în cadrul procesului de elaborare a strategiei

- **3 Interviu preliminar cu liderii și reprezentanții părților interesate în cele 21 comune partenere pentru analiza profilului comunității în raport cu specificul fiecărei comunități în parte și cu teme/sectoarele analizate.** Un alt rol important al acestei activități a fost acela de mobilizare a interesului liderilor și a reprezentanților părților interesate, pentru o implicare activă în cadrul activităților de animare și consultare, grupuri de lucru derulate în cadrul procesului de elaborare a strategiei. *Activitatea a avut loc în data de 18.02.2016 pe zone astfel:* Zona I - Oraș Căzănești - orele 9,00-10,30; Zona II - Oraș Amara orele 11,30-12,30; zona III - Comuna Reviga orele 13,30-15,30 reunind un număr de total de 49 participanți, din care pe zone: Zona I - 20 participanți, Zona II -15 participanți, Zona III- 14 participanți.

- **21 reuniuni publice zonale în cele 21 comune care alcătuiesc teritoriul.** Rolul acestor reuniuni a fost de animare și mobilizare a actorilor locali astfel încât un număr cât mai mare de actori locali/părți interesate să fie informați cu privire la rolul grupului de acțiune locală pentru dezvoltarea teritoriului, la activitățile desfășurate pentru elaborarea strategiei. Reuniunile publice s-au derulat în perioada 29.02.2016 - 03.03.2016 și au reunit un număr total de 420 participanți, conform tabelului de mai jos:

Ziua I - data: 29.02.2016		
Ora	Locația	Număr de participanți:
9,00 - 10,00	Sfântu Gheorghe	19
9,00 - 10,00	Balaciu	19
11,00-12,00	Sărăteni	20
11,00-12,00	Munteni Buzău	20
13,00-14,00	Cazanesti	16
13,00-14,00	Ciochina	27
Ziua II 01.03.2016		
9,00-10,00	Sălcioara	22
11,00-12,00	Buești	19
11,00-12,00	Albești	20
13,00-14,00	Andrășești	19
13,00-14,00	Gheorghe Doja	25
Ziua III data: 02.03.2016		
9,00-10,00	Amara	17
9,00-10,00	Perieți	17
11,00-12,00	Miloșești	20
11,00-12,00	Grivița	28
13,00-14,00	Cocora	16
13,00-14,00	Reviga	24

Ziua IV data: 03.03.2016		
9,00-10,00	Grindu	17
9,00-10,00	Colelia	18
11,00-12,00	Traian	19
11,00-12,00	Roșiori Br)	17

- **Organizare a 4 grupuri tematice la nivelul teritoriului.** Activitatea a urmărit mobilizarea și implicarea în grupurile de lucru a membrilor locali care să contribuie la dezvoltarea analizei SWOT, să identifice obiectivele cheie și acțiunile prioritare și să dezvolte direcții strategice pe fiecare temă de lucru în parte. Activitatea s-a desfășurat în data de 14.03.2016 în localitatea Munteni -Buzău, la căminul cultural între orele 10,00-12,00, după cum urmează:

- ✓ Grup tematic 1 - Populație și patrimoniu local; nr. de participanți = 12
- ✓ Grup tematic 2 - Economie locală; nr. participanți =12
- ✓ Grup tematic 3 - Servicii și infrastructura locală ; nr. de participanți = 13
- ✓ Grup tematic 4 - Activități sociale și instituții locale. nr. de participanți = 13

- **1 Reuniune de lucru cu participanții din cele patru grupuri tematice/domenii de dezvoltare analizate.** În cadrul întâlnirii au participat 50 de persoane, membrii ai grupurilor de lucru și au fost prezentate rezultatele acestora. *S-a desfășurat în aceeași zi cu grupurile tematice în data de 14.03.2016, în localitatea Munteni-Buzău , ora 13,00-15,00.*

- **1 Reuniune a membrilor parteneri ai GAL pentru validarea formei finale a Strategiei de Dezvoltare Locală.** A avut loc în data de 25.03.2016, în localitatea Munteni -Buzău, la căminul cultural ora 11,00 -13,00, reunind un număr de 104 participanți.

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

O strategie de dezvoltare este eficientă, dacă este decisă și implementată la nivel local, dacă se utilizează proceduri clare și transparente și dacă aceasta beneficiază de susținerea tuturor partenerilor implicați. În acest context, rolul și importanța GAL-ului sunt fundamentale, acesta constituind un veritabil motor al dezvoltării rurale, fiind responsabil pentru dezvoltarea echilibrată a teritoriului acoperit prin implementarea SDL. În acest sens, este necesar un management profesionist cu resurse corespunzătoare. Pornind de la considerentele de mai sus, la nivelul GAL structura organizatorică va fi următoarea: **Adunarea Generală, Consiliul Director, Cenzor, Comitet de selecție al proiectelor/Comisie de Soluționare a Contestațiilor, Aparat administrativ.**

Aparatul administrativ va avea minim următoarea componență:

- 1) **Manager / director executiv** - care coordonează activitatea GAL atât sub aspect organizatoric / administrativ cât și al respectării procedurilor de lucru. Acesta va fi un expert LEADER , cu experiența de minim 3 ani în implementarea și gestionarea de proiecte finanțate din fonduri europene;
- 2) **Responsabil financiar -contabil** - se ocupa de supravegherea și controlul gestiunii financiare -contabile a GAL-ului;
- 3) **Doi experți evaluatori de proiecte** - verifica conformitatea proiectelor pe baza procedurii de verificare și a grilei de verificare a conformității și eligibilității, elaborează lista proiectelor care îndeplinesc cerințele de conformitate, eligibilitate, criteriile de selecție întocmesc raportul de evaluare și îl transmit Comitetului de Selecție pentru întocmirea Rapoartelor de selecție intermediar sau final. Transmit notificări către beneficiarii selecției și îi informează în legătura cu etapele pe care aceștia trebuie să le parcurgă în vederea

încheierii contractelor de finanțare, realizează informări privind măsurile care se vor implementa prin GAL și stadiul de realizare a indicatorilor prevăzuți în strategie.

4) **Expert monitorizare, evaluare și control al proiectelor** - cu rol de monitorizare, evaluare și control privind implementarea măsurilor selectate în SDL. Atribuțiile acestuia se referă, de asemenea, la următoarele aspecte: participa la elaborarea indicatorilor de monitorizare pentru măsurile din SDL; concepe un sistem informatic de colectare, înregistrare, stocare și păstrare a informațiilor statistice referitoare la implementarea SDL; asigură evidența informațiilor statistice de monitorizare în vederea întocmirii rapoartelor semestriale de progres și informării membrilor Consiliului Director; asigură întocmirea de rapoartelor de monitorizare și analize necesare pentru urmărirea stadiului implementării SDL; monitorizează implementarea proiectelor finanțate în cadrul SDL.

Toți experții desemnați se vor implica și în activități de animare la nivelul teritoriului vizat acest lucru fiind prevăzut și la nivelul fișei postului aferent.

Toți angajații GAL se vor implica și în activități de evaluare a implementării SDL.

Activitățile echipei de locale vor avea la baza un manual de procedura care va fi întocmit de GAL și va conține proceduri de evaluare și selectare a proiectelor depuse în cadrul apelurilor de proiecte. Activitatea de secretariat va fi preluată de unul din experți și va fi precizată în fișa postului.

În conformitate cu fișa sub-măsurii 19.4 „Sprijin pentru costurile de funcționare și animare” Grupul de acțiune locală va fi responsabil pentru administrarea și implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală în mod eficient, eficace și corect, în raport cu obiectivele acestuia conform art.34 din Reg.(UE) nr. 1303/2013, acest lucru însemnând îndeplinirea unui set de funcții administrative, în cadrul următorului mecanism și prin intermediul următoarelor structuri componente:

1. Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL - Aparatul administrativ;

2. Animarea teritoriului - Aparatul administrativ

3. Analiza, evaluarea și selecția proiectelor - Aparatul administrativ, Comitetul de selecție al proiectelor, Comisie de Soluționare a Contestațiilor;

4. Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei - Adunarea Generală/Consiliul Director/Aparatul administrativ (expert monitorizare);

5. Evaluarea implementării strategiei - Adunarea Generală/Consiliul Director/Aparatul administrativ;

~~5-6.~~ Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar) - Aparatul administrativ (experți evaluare);

~~5-7.~~ Monitorizarea proiectelor contractate - Aparatul administrativ (expert monitorizare);

~~6-8.~~ Întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare - Aparatul administrativ;

~~7-9.~~ Aspecte specifice domeniilor contabilitate, juridic, audit etc. - Aparatul administrativ sau prin externalizarea serviciilor.

Pentru a avea un management eficient vor fi elaborate regulamente interne, proceduri de lucru, **Planul de Evaluare**, alte documente programatice/operative având ca scop detalierea modalităților de îndeplinire a sarcinilor asumate.

În cele ce urmează prezentăm pe scurt mecanismul de implementare al SDL:

Prin Regulamentul de Organizare și Funcționare, ca instrument de organizare folosit pentru descrierea detaliată a structurii organizatorice, se va avea în vedere îndeplinirea sarcinilor GAL, așa cum sunt acestea prevăzute în art. 34 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, obligatorii și esențiale pentru implementarea cu succes a SDL, după cum urmează:

- **consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților de management al proiectelor se vor**

derula activității care vor viza stimularea procesului de dezvoltare locală prin derularea de activități de animare a teritoriului (de genul: conferințe, campanii/ întâlniri/ evenimente publice, sesiuni de promovare/ informare, publicații în mass media locală, pagini de internet, etc), activități de instruire. Activitățile vor fi realizate de către aparatul administrativ cu implicarea „actorilor locali“. În desfășurarea activităților vor fi elaborate documente programatice/operative specifice etapei (de genul: materiale de promovare și informare, contracte, rapoarte, procese-verbale, minute, note, fotografii, etc.). Activitățile se vor desfășura la atât la nivelul teritoriului, cât și la sediul GAL în funcție de specificul acestora.

- **concepere a unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă** se vor elabora proceduri de lucru detaliate cu privire la analiza, evaluarea și selecția proiectelor în conformitate cu prevederile art. 34 din Regulamentul 1303/2013 (a se vedea Capitolul XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL, respectiv Capitolul XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale).

Activitățile vor fi realizate de către aparatul administrativ, cu precădere la sediul GAL și vizează întocmirea/elaborarea/asumarea unor proceduri de analiză, evaluare, selecție a proiectelor (fișe de verificare, manuale de procedură, piste de audit, rapoarte, notificări, alte documente/etc.) cu respectarea cerințelor documentelor programatice AFIR și a reglementărilor legale în vigoare. Procedurile vor fi supuse spre aprobare structurilor de conducerea a GAL (AG,CD, după caz).

- **asigurare, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și țințelor strategiei** activitățile, estimate a se realiza, se referă la elaborarea documentelor programatice în concordanță cu obiectivele și țințele strategiei (corelare între Fișele măsurilor/Ghidurile solicitantului) și respectiv lansarea de apeluri de selecție în conformitate cu priorităților asumate prin SDL (în funcție de prioritizarea din analiza diagnostic - a se vedea Capitolul IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție - Tabelul privind logica intervenției în PROGRAMARE). Activitățile vor fi realizate de către aparatul administrativ, cu precădere la sediul GAL și vizează întocmirea/elaborarea de documente programatice/operative (de genul: ghidurile solicitantului și anexe, manuale de procedură, apeluri de selecție, etc.) cu respectarea cerințelor documentelor programatice AFIR/AM PNDR.

- **pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție**, activitățile, estimate a se realiza, vizează elaborarea documentelor programatice legate de procesul de lansare a apelurilor de selecție de proiecte (în baza Fișelor măsurilor din SDL se vor concepe Ghidurile solicitantului și anexele acestora), respectiv lansarea apelurilor de selecție în sesiuni de depunere continuă. Activitățile vor fi realizate de către aparatul administrativ, cu precădere la sediul GAL și vizează întocmirea/elaborarea de documente programatice/operative (de genul: ghidurile solicitantului și anexe, manuale de procedură, apeluri de selecție, etc.) cu respectarea cerințelor documentelor programatice AFIR/AM PNDR.

- **primirea și evaluarea cererilor de finanțare, precum și la selectarea operațiunilor, stabilirea cuantumului contribuției și prezentarea către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare** sunt interdependente și vizează realizarea următoarelor activități:

- depunerea și înregistrarea proiectelor;
- derularea procesului de evaluare/verificare/selecție a proiectelor (evaluarea conformității/eligibilității proiectelor de către aparatul administrativ GAL pe principiul „patru ochi“, avizarea de către managerul / directorul executiv GAL, declararea eligibilității/neeligibilității, selectarea proiectelor la nivelul CS, soluționarea contestațiilor - dacă este cazul, emiterea rapoartelor de contestații/selecție, publicarea pe site-ul propriu, depunerea dosarelor administrative la AFIR).

Evaluarea se va realiza de către persoanele implicate în procesul de evaluare/selecție/aprobare a proiectelor, care vor fi implicate și în activități de verificare a cererilor de plată. Analiza, evaluarea și selecția proiectelor se va realiza de către aparatul administrativ GAL și se va desfășura la sediul GAL. Decizia finală cu privire la selecția proiectelor revine Comitetului de selecție al proiectelor/Comisiei de Soluționare a Contestațiilor. În această etapă vor fi elaborate documente de genul: proceduri de analiză, evaluare, selecție a proiectelor (fișe de verificare, manuale de procedură, piste de audit, rapoarte, notificări, alte documente/etc.), respectiv documente operative (rapoarte/procese-verbale de selecție, notificări, dosare administrative, etc.).

- **primirea și verificarea conformității cererilor de plată depuse.** Activitățile care urmează a se derula vizează primirea și verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate, cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar. Verificarea cererilor de plată pentru proiectele selectate se va realiza de către persoanele implicate în procesul de evaluare/selecție/aprobare a proiectelor.

În cadrul activității se vor elabora documente suport, precum: manual de procedură, respectiv documente operative (fișe de verificare, formulare, notificări, alte documente, etc.). Evaluarea proprie și monitorizarea permanentă trebuie axate pe valoarea adăugată a abordării LEADER, eficiență și eficacitate pentru a asigura un management financiar adecvat.

- **gestionarea, monitorizarea, evaluarea și controlul SDL**, sarcini obligatorii și esențiale pentru implementarea cu succes a acesteia. Pentru îndeplinirea sarcinilor care-i revin, o **gestionare** corectă și un management facil al SDL, aparatul administrativ va întocmi/detalia la nivel de document programatic/operativ, pornind de la Calendarul estimativ de implementare, activitățile ce urmează a fi derulate. Scopul este de a evidenția elementele obligatorii care să permită luarea operativă a deciziilor asupra implementării SDL, dar și ghidarea gestionării zilnice a acesteia (activități, durată estimate, termen limită, responsabili, resurse alocate, indicatori de implementare). O gestionare eficientă poate fi realizată de Aparatul administrativ cu o **structură de personal de minim 5 (cinci) persoane angajate cu respectarea prevederilor Codului Muncii**, precum și a legislației cu incidență în reglementarea conflictului de interese (*se atașează atribuțiile corespunzătoare fiecărei funcții din cadrul echipei de implementare SDL - Anexa 8 SDL*). În acest sens se vor elabora/întocmi documente operative care țin de managementul resurselor umane (Organigrama GAL, CIM, fișele de post cu responsabilități distincte, dosare de personal). Având în vedere cele mai sus enunțate, gestionarea SDL presupune, ca și activități specifice, gestionarea operativă a resurselor materiale, a resurselor umane, proceduri privind managementul comunicării și gestionare financiară. La nivelul GAL-ului responsabilitatea **monitorizării și evaluării implementării SDL** revine Adunării Generale și, prin delegare, Consiliului Director, respectiv aparatului administrativ al GAL, cu respectarea prevederilor Statului/Actului constitutiv GAL. Monitorizarea prevede un dispozitiv riguros și transparent de vizualizare a modului în care are loc gestionarea, inclusiv financiară a SDL, care să permită colectarea sistematică și structurarea lunară/semestrială/anuală a datelor cu privire la activitățile desfășurate și proiectele depuse de beneficiarii GAL. **Evaluarea** presupune elaborarea unui instrument clar de organizare a înregistrării și raportării către AM

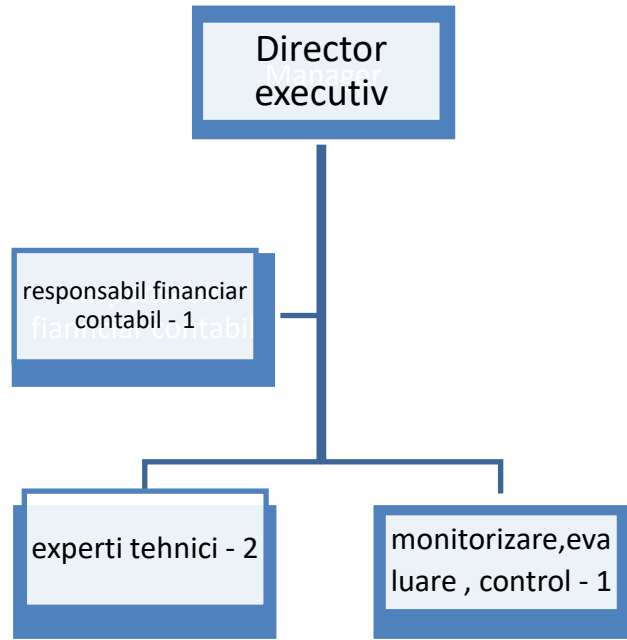

PNDR a unor sugestii și remarci privind rezultatele implementării proiectelor în cadrul SDL. De asemenea, evaluarea va fi o activitate bine structurată pe o bază bine stabilită și presupune elaborarea unui set de indicatori (considerați relevanți în reflectarea eficienței obținute în urma implementării proiectului) și a unei metodologii de evaluare (inclusiv rapoarte de evaluare lunare/intermediare/finale) a rezultatelor implementării. Monitorizarea și evaluarea vor asigura implementarea efectivă și la timp a SDL/proiectelor, managementul finanțelor publice, inclusiv administrarea adecvată a resurselor SDL/proiectelor, monitorizarea efectivă și evaluarea activităților și rezultatelor estimate. În vederea certificării cheltuielilor efectuate se vor realiza activitățile de AUDIT, de către auditorul stabilit.

Progresul, eficiența și eficacitatea SDL în raport cu obiectivele stabilite, vor fi măsurate prin intermediul indicatorilor care vor fi menționați la nivelul fișelor de măsuri, precum și a celor financiari, astfel încât aceștia să fie în concordanță cu indicatorii PNDR-LEADER.

Controlul intern al calității managementului pentru implementarea SDL revine în responsabilitatea directă a GAL și va urmări punerea în aplicare a acesteia în conformitate cu procedurile stabilite. Desfășurarea activităților de control al calității managementului se va realiza de către Președintele GAL/Directorul executiv GAL care va aproba și fișele de evaluare anuală a activității desfășurate de angajații GAL. În urma analizei calității managementului, în funcție de rezultatele obținute, dacă acestea nu vor fi cele planificate, se vor stabili măsurile corective ce vor fi luate în vederea îmbunătățirii dispozitivului de control. La nivel de GAL, controlul presupune și stabilirea unui sistem de verificare a respectării planificării legate de implementarea SDL, în sensul că se pot efectua rapoarte de verificare pe teren, dar programarea vizitelor va trebui să aibă în vedere anumite principii cum ar fi: eficiența unor astfel de demersuri, păstrarea bunelor relații contractuale, verificarea doar a aspectelor de ordin tehnic legate de proiect. GAL se obligă să asigure accesul tuturor autorităților cu atribuții de control și audit, în limitele competențelor care le revin, la locul de implementare a SDL, de a însoți echipele de control și de a pune la dispoziția acestora, în timp util, toate informațiile și toate documentele aferente proiectului finanțat. Activitatea de control și audit se desfășoară atât în perioada de implementare a proiectului cât și în perioada de monitorizare.

ORGANIGRAMA GAL:

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei:

Planul de finanțare al Strategiei de Dezvoltare Locală va fi constituit din:

Componenta A - Valoarea aferentă teritoriului și populației acoperite de parteneriat respectiv valoare totală **componenta A este de 2.386.498 euro**, valoare calculată conform specificațiilor și algoritmului de calcul din Ghidul solicitantului aferent sub-măsurii 19.2, respectiv 19,84 euro/locuitor și 985,37 euro/km²

Algoritm de calcul componenta A : Conform datelor statistice INS Ialomița și Brăila, populația la nivelul teritoriului însumează un număr total de **55.811 locuitori** iar suprafața acoperită de parteneriat este conform aceluiași date statistice de **1.298,2 km**. Având în vedere aceste aspecte, rezultă în urma aplicării algoritmului de calcul stabilit prin Ghidul Solicitantului pentru Sub-măsura 19.2 valoarea aferentă teritoriului și populației acoperite respectiv valoarea de **2.386.498 euro** compusă din:

- Valoarea aferentă populației = 1.107.290 euro (19,84 euro x 55.811 locuitori)
- Valoarea aferentă teritoriului acoperit de parteneriat = 1.279.207 euro (985,37 euro x 1298,2 km²)

Componenta B - Valoarea aferentă nivelului de calitate obținut în urma procesului de evaluare și selecție. Suma alocată componentei B va fi stabilită ulterior publicării Raportului de selecție, în funcție de nivelul de calitate atins de SDL și va fi comunicată în vederea definitivării planului de finanțare, cu respectarea procentelor stabilite la nivel de priorități și costuri de funcționare pe componenta A.

Valoarea aferentă componentei A a fost defalcată pe două componente după cum urmează: din total valoare de **2.386.498 euro**, alocarea financiară pe priorități/măsură este de 1.909.198 euro, diferența de 477.300 euro reprezentând cheltuieli de funcționare și animare (reprezintă 20% din total Componenta A)

Alocarea financiară aferentă fiecărei priorități a fost repartizată în funcție de ierarhizarea acestora în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală, după cum urmează:

-**prioritatea P6**: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zone rurale - alocare financiară de ~~990.000~~ **1.030.000** euro;

-**prioritatea P2**: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor- alocare financiară de ~~799.198~~ **759.198** euro

-**prioritatea P3**: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură-valoare alocată - alocare financiară de **120.000** euro.

Alocarea financiară aferentă fiecărei măsuri a fost stabilită în funcție de nevoile identificate la nivel de teritoriu, corelate cu analiza diagnostic, analiza SWOT și indicatorii de rezultat stabiliți prin SDL.

Planul de finanțare s-a completat conform cerințelor din Ghidul Solicitantului și reprezintă **Anexa 4 la SDL**

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

Evaluarea și selecția proiectelor depuse spre finanțare prin intermediul LEADER a PNDR 2014-2020, se va realiza de către aparatul administrativ GAL cu respectarea principiului „patru ochi” în cadrul următoarelor etape:

- **Primirea, înregistrarea și verificarea conformității dosarelor Cererilor de Finanțare.** Urmărește verificarea Cererii de Finanțare din punct de vedere al conformității documentelor în conformitate cu prevederile Ghidului solicitantului și anexe, ale Manualului de procedură aplicabil fiecărei Măsuri.

- **Verificarea criteriilor de eligibilitate și de selecție.** Verificarea eligibilității tehnice și financiare se va efectua de către aparatul administrativ GAL prin verificarea eligibilității solicitantului/a criteriilor de eligibilitate/a bugetului proiectului/a planului de afaceri/a studiului de fezabilitate/a proiectului tehnic și a tuturor documentelor anexate, după caz în conformitate cu prevederile Ghidului solicitantului/Manualului de procedură specific fiecărei Măsuri. Evaluarea criteriilor de selecție se va face pe baza sistemului de punctaj și a criteriilor de departajare stabilite prin documentele programatice (Fișe Măsuri/Ghiduri) înainte de lansarea licitațiilor (sesiunilor de depunere) de proiecte.

- **Declaraarea eligibilității/selecției proiectelor** - după verificarea eligibilității dosarelor Cererilor de Finanțare de către aparatul administrativ, acestea împreună cu documentația suport, vor fi supuse deciziei finale, către un comitet format din membrii GAL, denumit **Comitet de Selecție** a proiectelor și se vor elabora rapoarte de evaluare/selecție.

- **Soluționarea contestațiilor** - Contestațiile privind rezultatul evaluării/selecției proiectelor, dacă este cazul, vor fi analizate de către o **Comisie de Soluționare a Contestațiilor** cu o componentă diferită de cea a Comitetului de Selecție, formată dintr-un număr de **3 (trei) persoane** (un reprezentant al sectorului public și doi reprezentanți ai sectorului privat/societate civilă).

Comitetul de Selecție a proiectelor va fi format din reprezentanți ai parteneriatului, propuși și votați de către AGA/Consiliului Director. Comitetul de Selecție va avea următoarele responsabilități principale: se implică direct în promovarea programului de finanțare către potențialii beneficiari; studiază rapoartele de evaluare și decide cu privire la proiectele care vor fi finanțate în cadrul SDL a teritoriului; raportează Adunării Generale cu privire la stadiul implementării strategiei; în caz de paritate de voturi, votul final îi va aparține Președintelui Comitetului de Selecție. **Comitetul de Selecție va fi format din 7 persoane** (reprezentanți ai autorităților publice locale, mediului privat și ai societății civile care fac parte din parteneriat). La nivelul luării deciziilor, reprezentanții mediului privat și ai societății civile vor reprezenta **57,14%** din total membrii. Luarea deciziilor pentru validarea deciziilor în Comitetul de Selecție, se aplică regula dublului cворum și anume: pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii comitetului de selecție; din care peste 50% să fie mediul privat și societate civilă. *Dacă unul din proiectele depuse pentru selectare aparține unuia din membrii comitetului, în această situația persoana (organizația) în cauza nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.*

De asemenea GAL-ul va elabora o procedură de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL, procedură care să definească metodologia de analiză, evaluare, selectare a proiectelor, de la depunerea acestora de către solicitant la sediul GAL și până la transmiterea celor selectate în vederea contractării către structurile AFIR.

Tabel cu componența Comitetului de Selecție:

PARTENERI PUBLICI 42,85%		
Partener	Functia in CS	Tip/Observatii
UAT Munteni Buzau	Presedinte	Primar/Administratie
UAT Andrasesti	Membru	Primar/Administratie
UAT Albesti	Membru	Primar/Administratie
PARTENERI PRIVATI 42,85%		
Partener	Functia in CS	Tip/Observatii
SC Topan SRL	membru	Intreprindere
SC Cerealrov SRL	membru	Intreprindere
SC Ginx AC SRL	membru	Intreprindere
SOCIETATEA CIVILA 14.30%		
Partener	Functia in CS	Tip/Observatii
ONG Centrul socio-cultural	Membru	Parteneriat public-privat
PERSOANE FIZICE RELEVANTE (maxim 5%)		
Partener	Functia in CS	Tip/Observatii
NU ESTE CAZUL		

Membri supleanți ai Comitetului de Selecție:

- U.A.T. Gheorghe Doja,
- U.A.T. Sălcioara,
- U.A.T. Perieți,
- PF - Ion Vasile,
- ONG - "Asociația În Noi este Speranța",
- "Cooperativa Agricolă Gheorghe Doja",
- S.C. CLUBUL AGRICULTORILOR S.R.L.

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale:

- Pentru asigurarea unei bune gestiuni financiare a fondurilor europene la nivelul GAL-ului, atât de către beneficiari, cât și de către autoritățile cu competente în gestionarea fondurilor europene, se vor elabora proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente care vor include reguli generale în materia conflictului de interese stabilite în legislația națională. „Conflictul de interese” reprezintă, pe de o parte, situația sau împrejurarea în care interesul personal, direct ori indirect, al oricăreia dintre persoanele implicate în procesul de gestionare a alocărilor financiare de tip LEADER, contravine legii, astfel încât afectează sau poate afecta independența și imparțialitatea acestuia în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a responsabilităților care îi revin în exercitarea funcției deținute, iar pe de altă parte, situația în care persoanele care exercită diferite funcții în procesul de gestionare a alocărilor financiare de tip LEADER au un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin. Ca măsură de prevenire a oricărui potențial conflict de interese GAL-ul va elabora un GHID practic destinat persoanelor implicate în procesul de gestionare a alocărilor financiare de tip LEADER. Pentru evitarea conflictului de interese trebuie respectate reguli generale în materia conflictului de interese conform legislației în vigoare, în special conform OUG 66/2011 cu referire la persoanele fizice sau juridice care participă direct în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare nu pot fi solicitanți și/sau nu pot acorda servicii de consultanță unui solicitant. De asemenea, persoanele implicate în procesul de evaluare/selecție/aprobare a proiectelor nu vor fi implicate în activități de verificare a cererilor de plată. În acest sens, toate persoanele implicate la nivelul GAL în evaluarea și selecția proiectelor (membri în Comitetul de Selecție, în Comisia de Soluționare a Contestațiilor sau angajații GAL implicați în procesul de evaluare) vor trebui să completeze o Declarație privind evitarea conflictului de interese, în care să se facă referire la prevederile art. 10 și 11 din OG 66/2011, Secțiunea II - Reguli în materia conflictului de interes. Reguli ale conflictului de interese care vor trebui respectate pe parcursul implementării strategiei se referă la faptul că nu au dreptul să fie implicați în procesul de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare sau a programelor în cadrul unei proceduri de selecție următoarele persoane: *cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere ori de supervizare a unuia dintre solicitanți; soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv cu persoane care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți ori care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre solicitanți; cele despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare.* Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membrii comitetului de selecție, persoana/organizația în cauză nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv. Pe parcursul aplicării procedurii de achiziție, beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat au obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a evita situațiile de natură să determine apariția unui conflict de interese, și anume a situației în care există legături între structurile acționariatului beneficiarului și ofertanții acestuia, între membrii comisiei de evaluare și ofertanți sau în care ofertantul câștigător deține pachetul majoritar de acțiuni în două firme participante pentru același tip de achiziție.